

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Burlison. POSTMASTER GENERAL. Tel. No. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. K. J. PAULASKAS Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States ..... \$2.50 To Foreign Countries ..... \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass. PRICE 5 CENTS

No. 19

So. Boston, Mass., Gegužės (May) 10 d., 1923m.

Metai X

Chinų Banditai Suėmė Turistų

TUO VISI LAKSTYSIME.

Lenkija Grįžta Prie Degtinės Pardavinėjimo

PENKI UZMUŠTI.

Sušaudyti du Komunistai

GERAS SAVININKAS.

CHINŲ BANDITAI SUĖMĖ TURISTŲ.

SHANGHAI, geg. 7 d. Čia šiandien atėjo oficialis raportas, kad vakar rytą banditai užklupo Pekin'o traukinį ties Suchow. Kiangsu provincijoje, ir suėmė daugelį keleivių, tarp kurių yra nemaža amerikiečių. Nuo suimtųjų banditai reikalauja \$2,000,000 išpirkimo.

Vėlesnės žinios skelbia, kad yra suimta apie 20 svetimtųjų, kurių daugelis amerikiečių. Amerikiečių tarpe esąs vienas pažymus laikraštininkas ir du armijos oficerai. Tarpe suimtųjų moterų buvo Miss Lucy C. Aldrich, jaunesniojo John D. Rockefeller'io svainė. Ji buvus paleista nesužeista.

TUO VISI LAKSTYSIME.

PARYŽIUS. Neseniai vienas prancūzų lakunas lankė su mažiuku aeroplanu, turinčiu tik 7 arklių pajėgus motorą. Kadangi jis lankė pasekmingai ir toks aeroplanas padaryti atsieina nebrangiai, tai tula Paryžiaus firma užsiinteresavo tuo aeroplanu ir rengiasi jį produktuoti. Laukiama, kad tas mažas aeroplanas bus toks populiaris, lankstyti oru, kaip dabar Fordo automobilius važinėti vieškeliais.

LENKIJA GRĮŽTA PRIE DEGTINĖS.

VARSAVA. Lenkijos finansų ministeris atšaukė pirmiau išleistas aprubežiavimus pardavinėjant svaigalus. Pirmiau buvo uždrausta pardavinėti degtinę vakarais prieš šventes ir pačių švenčių dienoje, taipgi šeštadieniais ir sekmadieniais. Dabar fin. ministeris tuos uždraudimus atšaukė ir teisinasi, kad tie uždraudimai darė didelius nuostolius valdžiai, gi pardavinėjimas vistiek ėjęs slapta.

PENKI UZMUŠTI.

SALT LAKE CITY, U. Penki užmušti, vienas dingęs ir 26 sužeisti, kad susidaužė pasażierinis traukinys gelžkelio Denver and Rio Grande, netoli miestelio Woodside, U. Sako, kad šioje kalnuotoje šalyje nuslugo žemės krantas su geležinkelio dalia, ir iš to pasidarė nelaimė.

SUŠAUDYTI DU KOMISARAI.

MASKVA. Gegužės 5 d. čia sušaudė bolševikų komisarus: prekybos komisariato žymų narį Kohen'ą ir jo pagalbininką Zelmanov'ą. Jiedu da kovo mėnesyje buvo nuteisti sušaudymui už ėmimą kyšių, bet nusprendis išpildytas tik dabar.

GERAS SAVININKAS.

NASHUA, N. H. Čia miręs

medžių pardavėjas James E. Humphrey paliko nepaprastą testamentą: vietoje palikti savo turtą giminėms, jis užrašė trejus savo namus tiems žmonėms, kurie juos ilgesnį laiką buvo samdė.

ISSIUNTIMAS "NEGEISTINŲJŲ."

NEW YORK, gegužės 6 d. Šiandien į Ellis Island atsiųsta 112 vyrų, moterų ir vaikų. Jie suareštuoti įvairiuose Amerikos kraštuose ir atgabinti čionai, kad išsiųsti kaip "negeistinus", jį tas šalis, iš kurių jie yra atėję. Jų 30 yra silpnapročiai arba visai bepročiai, 20 visoki prasižengėliai. Kiti išsiunčiami dėlto, kad jie esą "sloga draugijai," t. y. kad patys negali užsidirbti pragyvenimo. Tarpe išsiunčiamųjų yra ir pavadinimų "baisiais kriminalistais."

RUSSIJA PRIIMA NAUJĄ KALENDORIŲ.

MASKVA. Rusų bažnytinis susivaišavimas pereitą subatą priėmė naująjį arba Grigorinį kalendorių, t. y. tokį, koks dabar vartojamas Amerikoje ir beveik visam civilizuoatame sviete. Dabar visos rusų šventės bus švenčiamos drauge su musul šventėmis. Sovietų valdžia priėmė naująjį kalendorių penkeri metai atgal, bet patriarchas Tichon'as tam pasipriešino, ir rusų bažnyčia turėjo šventes pagal senąjį kalendorių, atsilikusį 13 dienų. Dabar Rusijoje, apart likusių senosios pravoslavų bažnyčios, yra dvi naujos bažnyčios: "Gyvoji Bažnyčia" ir "Atnaujintoji Bažnyčia."

JACOB LANDAU TYRINĖS ŽYDŲ PADĖTĮ EUROPOJE.

VASHINGTONAS, IV 26 d. (L. I. B.). Žydų Korespondencijos Biuro Direktorius ir žydų Telegrafo Agentūros New York'e vedėjas, p. Jacob Landau, ateinančio gegužės mėn. 1 d. važiuoja Lietuvon ir kitosna Europos valstybėse tyrinėti žydų padėtį.

A. L. T. SANDAROS EX-PREZIDENTO NAUJA POZICIJA.

Buvęs A. L. T. Sandaros prezidentas, gerb. V. K. Račkauskas, balandžio 11 d. rezignavo iš Baltic States Banko ir gegužės 15 d. visai išėina iš to banko. Birželio 1 d. persikelia į Cleveland, O., į "Dirvos" bendrovę, prie kurios bus reikalų vedėjas (Business Manager) ir sanredaktorius (Associate Editor). Tikimėsi daug naudoti iš to, nes "Dirva" yra prielanki Sandariečiams.

Gerb. V. Račkauskas buvo "Tėvynės" redaktorius nuo 1911 iki 1920 m. Budamas prie Baltic

State Banko nuo 1921 m. iki dabar vedė Užsienų Skyrių. To banko reikalais du kartu važinėjo Europon ir jo paskutinio važinėjimo pasekmės buvo tos, kas Lietuvos Finansų Ministerija likvidavo čion, Amerikoje, Finansų Misiją ir jos visą darbą pavedė Baltic State Bankui.

KOVA ANTISEMITŲ SU SOCIALISTAIS.

VIENA, geg. 7 d. Paskutiniuose susirėmimuose antsemitų su socialistais čia sužeista apie 200 žmonių. Monarchistai čion rengė mitingus, kuriuose kurstė visuomenę prieš žydus ir prieš socialistus. Jiems atsakyti socialistai surengė savo mitingus, kuriuose ir įvyko susikovimai.

ANGLIJA PROTESTUOJA PRIEŠ RUSSIJĄ.

Specialis kurieras išvežė Anglijos protesto notą prieš Rusiją. Anglija stačiai ir aštriai užkerta Sovietams už sušaudymą Butkevičiaus.

ŽYMUS AMERIKIETIS AP-LANKYS LIETUVĄ.

VASHINGTONAS, IV 30 d. (L. I. B.). Birželio mėnesio pradžioje aplankys Lietuvą buvęs New York'o valstybės švietimo Komisijonierius, "New York Times" redaktorius ir Baltijos Amerikos Draugijos direktorius, prof. dr. John H. Finley. Tokių žymių amerikiečių apsilankymas Lietuvoje neabejotinai prisidės prie geresnio Lietuvos pažinimo ir prie sustiprinimo prietelingų ryšių tarp Amerikos ir Lietuvos.

MERGINA-TEISEJA.

MASKVA, bal. 25 d. Maskvoje smerkiami ir šaujami eina "paprastu keliu." Laikraščiai praneša apie tulą "pilietę Anna Gluzman," 23 metų merginą, kuri esanti geras teisdyris, nes nė nemirteldama pasmerkia žmones sušaudymui. Nuo vasario mėnesio ji yra jau nužudžius 25 žmones ir kelios dienos atgal septyniems antsyk paskyrė mirties bausmę, "nė nemirteldama."

POLICIJŲ KONFERENCIJA.

NEW YORK, bal. 30 d. prasidėjo Tarptautinė Policijos Konferencija hotelyje Commodore. Beveik visos šalys turi savo atstovus.

VALYMAS KLAIPĖDOS.

Lietuvos valdžia turėjo atstatyti iš valdybinių vietų daug vokiečių Klaipėdos krašte, kurie intrigavo už Vokietiją. Vieton vokiečių į urėdus paskirti lietuviai.

KLAIDOS PATAISYMAS.

Pereitam "Sandaros" numeryje, po atgalviu "Polemika," trečioji eilutė nuo galo, pasakyta: "Lenkas gimė, lenkas ir..." Turėjo būti: "Laukas gimė, laukas ir..." Tas pataisoma, nes tai būtų sakymas neteisybės; "Keleivio" savininkai nėra lenkai; jie yra "šlekecki lietuviai."

Ten buvo reikšta budas, o ne tautybė.

Balsas iš Minios.

LIETUVOS ŽINIOS

KLAIPĖDA.

Uosto ir miesto gyvenimas.

Balandžio 5 ir 6 dd. Kleipėdos uostas įplaukė vienas tuščias iš Štettino laivas, gi išplaukė trys, vienas į Gotlandą tuščias, antras į Kauną su pavieniais daiktais ir trečias į Hamburgą su celiuliozu. Tomis pat dienomis Klaipėdoje užmelduota 28 svetimsaliai, 115 bedarbių vyrų ir 34 bedarbės moters.

Tvarka sugrįžo.

Balandžio 11 d. streikas Klaipėdoje pasibaigė. Valdžia streikuojantiems nenusileido. Tą pat dieną daugelis laukininkų suvažiavo turgun ir privežė daug maisto produktų. Viskas žymiai atpig. Gyventojai labai patenkinti, kad valdžia taip rimtomis ir išmintingomis priemonėmis sugrąžino tvarką ir ramybę.

Karo komendantų valdymas.

Klaipėdai paskirtas yra karo komendantas kapitonas Vitkauskas ir jam duodama teisė bausti gyventojai iki 1000 litų ir iki 3 mėnesių arešto. Tad įvesta karo stovis. (K. H. Z.) — Gaila, kad Klaipėdos krašte pradeda darytis taip, jog gyventojai sakys: "pirmiau geriau buvo!"

Burmistras J. Vileišis dviem savaitėm iškeliavo Danijon ir Skandinavijon. Pavaduoja jį Kauno Miesto Valdybos narys inž. Burba.

AGITACINĖ IŠPAŽINTIS.

PABAISKAS. Pabaisko bažnyčios "dvasiški tėveliai" pernai išpažinti pradėdavo nuo Dievo žodžių, o dabar prieš rinkimus pradeda nuo žodžių: "Už ką balsavai?" Žmogui atsakius, kad už Valstiečių Sąjungą "dvasiško tėvelio" akys tik sužiba ir ima rėkiančiu balsu ant visos bažnyčios šaukti "bedievi! žydberni! Už ką dabar manai balsuoti? Žmogui nedrąsiai atsakius "Nugi... gal ir vėl už tuos pačius," kunigėlis pradeda rėkti visa gerkle, keikt, tartum už kelių žmonių klausyklos. Kažin, ar tuo budu musul kunigai mano įsigyti daugiau avelių, ar sumažinti sau išpažinties klausimo darbą.

PABAISKAS. Šių metų Velykų antrą dieną pamaldos pripuolė lenkams. Tą dieną bažnyčioje buvo nemažai kareivių iš aplinkinių kaimų. Kunigui pradėjus sakyti lenkų kalba pamokslą ir keikti "cicilikus," kareiviai ėmė eiti iš bažnyčios: gal nesuprasdami lenkų kalbos, ar nenorėdami klausyti šv. vietoj būriausių keiksmų. Kunigas pamatęs, kad kareiviai nenori klausyti "varšavsko keiksmų pamokslą" suriko rusčiai "stovėkit ramiai" ir ėmė tėti savo pamokslą toliau. Kareiviams "valdovo" nepaklausius, kunigas trenkė perpykęs kumštį ir šaukė: "Sakau, kad stovėkit ramiai! Ne jūsų valdžia bažnyčioje, mano!" Bet kareiviai pamatę, kad jau rikiuojasi, nepaisė "val-

dovo" paduotos komandos, ramniai išėjo.

TELŠIAI. Velykų antrą dieną viduryj sumos per pamokslą kun. Dagilis žskilmingai pareiškė urbi et orbi savo "manifestą," butent: "Sako, kad aš įnešu bažnyčion politiką—tegu sako. Nuo šioliaf aš kovosiu su socialistais, vistiek, kokie jie nebutų: pradedant valstiečiais liaudininkais ir baigiant komunistais visuomet ir visur, bažnyčioje, susirinkime, rinkoje ir kiekvienoje vietoje. Kovoju, kovoju ir kovosiu." Prie progos, irgi agitacijos tikslu, visą bažnyčią atkalbino poterius už a. a. dar tebegyvuojančio arcivysk. Cipliako vėlę.

Dar turiu pridurti, kad pas mus daugelis vengia bažnyčios. Paklausus, dėlko tai, gauni atsakymą: "Man taip mitingai įgriso. O bažnyčioje beveik kas šventadienį — mitingas."

(“L. Žin.”)

KUNIGO DARBELIAI.

RIETAVAS, Telšių apsk. Kovo 2 d. Valsčiaus Taryba pirmą kartą posėdžiavo neseniai nupirktame name. Tą patį namą norėjo nupirkti ir vietinis klebonas. Matydamas, kad Valsčiaus Taryba tą namą jau nupirko, iš apmaudo sumobilizavo armiją davatkų, apsiginklavo lazdomis ir atėjo Tarybos vaikyti. Taryba žinoma duris užsadarė, ir klebonas, negalėdamas įsiveržti, pasikvietė pagalbon mil. nuov. padėjėją. Tas privertė duris atidaryti ir visą "ginkluotą" armiją suleido raštinėn. Taryba, matydama "vado" narsumą, šaukėsi mil. nuovados viršininko pagalbos, kuris įsakė milicijai padaryti tvarką, kuri tat padarė, išvarydama iš valsčiaus buto įsiveržusią "armiją" ir patį "vadą."

To paties kun. Dikinevičiaus pasiulymu, vietos blaivininkai kovo 4 d. nutarė įvesti savo knygyne lošimą kortomis, kad tuomet atitraukti jaunimą nuo girtuokliavimo. Graži priemonė, nēr ką sąkyti!

AGITACIJA BAŽNYCIOJE.

RAUDĖNAI, Šiaulių apskr. čio. Kai ir visoje Lietuvoje, taip ir musul Tryškių kunigėliai šių metų rekolekcijas pavertė rinkimų į Seimą agitacijos reikalams. Vietos kamendorius sakydamas pamokslą paskelbė atskalonais, literiais, bažnyčios grovovikais visus tuos kurie, tik drįsta skaityti ne kr. demokratų laikraščius. Mums valstiečiams stačiai sunku suprasti, kaip mes bažnyčią griaujame, jei patys tą bažnyčią pastatėme. O už Valstiečių Liaudininkų Sąjungą balsavome tik norėdami iš vargų greičiau išbristi. Bažnyčias griaja ne "cicilikai," bet patys kunigai, savo politikos varymu, subiaurindami šventą vietą. Mes matome, kad kunigai Kristaus ir bažnyčios vardu naudojami tik tam, kad į savo rankas valdžią suimty ir dar daugiau turtų sukrautų.

(“L. Uk.”)

Broliai Budėkime.

Šimtmečius išbuvęs svetimųjų vergijoje Klaipėdos kraštas pagaliau, liko prijungtas prie savo motinos Didžiosios Lietuvos. Troškimai musul brolių Mažosios Lietuvos išsipildė. Tas didis musul laimėjimas duoda vilties, kad tautos dvasia nenumirusi Mažojoje Lietuvoje, nenumirs ir brolių Vilniečių širdyje ir Vilnius — tas musul didybės simbolius, — tokiu pat keliu prie Lietuvos sugrįžs.

Visuose tautos laimėjimuose prakinii tikrųjų Lietuvos iševijos sunų dvasia visur pasirodydavo; desėtkai ir šimtai dolerių iš kiekvienos prakinios šeimos plaukė už jurių, tėvynei gelbėti, budavoti naują valstybę, atvaduoti Lietuvos kraštus, tverti savo jaunutę Laisvą ir Nepriklausomą Respubliką.

Daug dirbta, daug aukuota, daug padaryta. BET TAI NE VISKAS.

Dabar atėjo paskutinė valanda, valanda ištvermės ir galutinės kovos laimėjimo!

Turime atgauti Vilnių! Turime įvesti savo šalyje demokratinę tvarką: LAISVĖS, LYGYBĖS IR BROLYBĖS!

Turime, pagaliau, padėti savo broliams nusikratyti slėgiančią Lietuvos piliečius nepakenčiamą ponijos ir dvasiškijos saulaviavimą, plėšimą ir spekuliaciją.

Ir juo greičiau tas bus atslektas, juo mažesnės žaidzos tėvynei ir musul broliams bus padarytos.

Broliai Amerikiečiai! Jus padėjote sutverti Nepriklausomą musul valstybę, padėkite dabar APGINTI IR TEISES PILIEČIO.

Padėkite praversti į Lietuvos Seimą KUODAUGIAUSIA tokių žmonių, kurie visą laiką sąžiningai ir su pasišventimu Lietuvos Valstiečių reikalams tarnavo ir tarnauja.

Tą viską galite atlikti tiktai per rimtą, organizuotą kuną — POLITINĮ IZDĄ, A. L. T. SANDAROS.

Aukukime tuojau kiek išgalime ir raginkime kitus, draugijas, klubus, organizacijas, kad visas aukas Lietuvon: Tėvynės gynimui, Vilniaus atvadavimui, kovai su laisvės priešais, apšvietimui, Seimo rinkimams — siųstų tiktai per Politinį Izdą, vienintėlę įstaigą, kuri buvo ir yra pasiryžus visas aukas sąžiningai perduoti skiriamams tikslams ir įstaigoms.

Čekiai privalo but išrašomi sekančiais:

Lietuvos Politinis Izdas ir siunčiami L. Politinio Izdo Sekretoriaus vardu: L. Gaižaitė, Lietuvių Politinis Izdas, Room 707, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Balandžio 20 d. Politinis Izdas kablegramu pasituntė Lietuvon \$505.00.

Budėkime broliai Amerikiečiai, Tėvynė šaukiasi musul paramos!

Lietuvos Politinis Izdas.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į
A. L. T. SANDARĄ.

Prie 7 kp., So. Boston, Mass.:

Andrius Zinkevičius.

Prie 19 kp. Newark, N. J.:

Stasys Burokas,

Juozas Gedvilas.

Prie 75 kp., Chicago, Ill.:

Stasys Šimkus.

Prie 78 kp., So. Boston, Mass.:

M. Sudantiemė.

CONN. VALSTIJOS SANDA-
RIEČIŲ ATYDAL.

Kadangi Apskričio Išvažiavimas įvyksta kas vasaros sezona, ir budavo New Haven, Conn., bet šią vasarą Išvažiavimas bus Bridgeporte, pagal nutarimą Apskričio Konferencijoje, buvusioj balandžio 15 d. š. m. Bristol, Conn., kur likos nutarta ir įgaliota Bridgeporto 15 kp. surengime Didžiojo Išvažiavimo, tad ir turi už garbę pranešti Conn. Sandariečiams, kad minimas Išvažiavimas bus Liepos 1-mą d. Seeder Grove Park, Stratfield, Conn., šale Bridgeporto.

Todėl ir kreipiu atydą visų kuopų, kad nerengtumet ant aukščiau minėtos dienos jokių pramogų, kad galėtis visiems atsilankyti į tą Didelį vienmetinį Išvažiavimą, kur visi turėsim progą ant tyro oro praleisti valandėlę laiko, ir linksmai pasiviešėti.

Pilnas programą bus vėliau paskelbtas, rengimo reikaluose kreipkitės į rengimo Komisiją.

A. Sapięga,

271 Atlantic St., Bridgeport, Conn.

CONN. APSKRIČIO SUSIVA-
ŽIAVIMAS.

A. L. T. Sandaros Conn. Apskričio XIII susivažiavimas įvyko balandžio 15 d. 1923 m., 180 Misal Svetainėje, No. Main St., Bristol, Conn. Apskričio pirmininkas P. Tiškinas atidarė susivažiavimą 12 val. dieną, išstardamas į atstovus keletą žodžių ir pakviestas S. Zigmant ir K. Valiaską priimt mandatus nuo atsilankusių atstovų. Toliau pirmininkas paskyrė A. Sapięgą ir J. Trečioką į įnešimų ir rezoliucijų komisiją. Toliau renkama tos dienos valdyba: pirmininkas P. Tiškinas, vice-pirmininkas V. Alksnis, raštininkas F. J. Vilkas, pagalbininkas J. Zubrickis. Mandatų komisija praneša, kad nuo šių kuopų atstovai atsilankė: 74 kp. Bristol, Conn.: P. Vaičiūnas, J. Zubrickas, M. Matukaitis, J. Zigmantas, P. Višniauskas, V. Petrušas; 10 kp. New Haven, Conn.: P. Cibulskas, J. Trečiokas, J. Masilionas, K. Blažaitis, S. Čvirka; nuo 46 kp. Hartford, Conn.: G. Levišauskas, A. Šimkus, T. Valkevičius, K. Valiasko; nuo 15 kp. Bridgeport, Conn.: A. Sapięga; nuo 32 kp. New Britain, Conn.: J. Mikalauskas, V. Vidukinas, J. Aržulaitis, J. Ragelis, B. Griškavičius, A. Kriušinis; nuo 11 kp. Waterbury, Conn.: M. Krugelis, T. Visockis — nuo 6 kuopų 24 atstovai ir į Apskričio valdybą tik nėra vice-pirmininko. Toliau vardašaukis kuopų atstovų — pasirodė, kad nėra iš 10 kp. New Haven, P. Cibulsko ir K. Blažaičio, iš 74 kp. P. Vaičiūno ir P. Višniausko. Toliau svečiams suteikta pilnas balsas. Iš Bristol 74 kp. svečiai užsiregistravo: V. Razinaičius, A. Morkevičius, V. Jiskia, J. Brazinokas; nu 32 kp. New Britain: A. Buinickas.

Toliau skaitytas XII susivažiavimo protokolas ir vienbalsiai užtvirtintas. Po tam buvo pertrauka ant 10 minutų, ir deklamuavo maža mergaitė. Toliau se-

kė iš eilės raportas pirmininko, kufis nurodė savo darbavimąsi bėgyj 6 mėnesių — raportas žodžiu — priimtas.

Vice-pirmininko raporto nebuvo, tik laiškas, kad negali atvykti į susivažiavimą.

Raštininko raportas žodžiu — priimtas, taipgi ir išdininko.

Toliau seka įnešimai raštu. 1) 15 ir 32 kp., kad Apskritys surengtų prakalbų maršrutą rudens laike, pasitarus su kuopomis; tas apsvarstyta ir priimta.

2) 32 kp. įnešimas kaslink "Keleivio" ginčų, priimtas. 3) 46 kp. ir rezoliucijų komisija, kad paraginus centro valdybą prie geresnio veikimo, o ipac Politiniam Izde, po diskusijų nubalsuota su rankų pakėlimu vienbalsiai. 5) 15 kuopos įnešimas teikt paramos Lietuvos vieninčiams politinėj partijoj agitacijoje rinkimų į Lietuvos Seimą — 32 kp. įnešimas, kad būtų išrinktas Conn. Apskričio organizatorius arba agitatorius po Conn. valstiją — tas aptarta ir priimta. Toliau nutarė išrinkti organizatoriu iš trijų ipatų, viešai nominuot, o slapta balsuot. Į kandidatus apsiėmė V. Vitukinas, A. Sapięga ir T. Visockis. Vitukinas gavo 20 balsų, A. Sapięga 5, T. Visockis 1 — V. Vitukinas lieka Conn. Apskričio organizatorius. Nauji klausimai: 15 kp. apie pikniką, kuris įvyks liepos 1 d., Apskričio Išvažiavimo rengiamo Stratfield, Conn., Sider Grove Park, šale Bridgeport — tas pavesta 15-tai kuopai su pasitarimu Conn. Apskričio valdybos ir visų kuopų — priėmė delnų plojimu tą pikniką.

Toliau P. Tiškinas rezignavo iš pirmininkų, pasiaikindamas, kad turįs apleist Conn. valstiją. Resignacija priimta.

Rinkimas naujo pirmininko: J. Mikalauskas gavo 15 balsų, G. Levišauskas 7, A. Krušinis 4, tad lieka J. Mikalauskas Conn. Apskr. pirmininkas.

Potam nutarta, kad būtų Hartforde kitas susivažiavimas. Laiką paskirs valdyba.

Užmokėtos užsivilkusios bilos: Cibulskui \$9.11, G. Trečiokui \$3.00, F. J. Vilkiui \$3.75, keičionės ir susirašinėjimų iškaščiui P. Tiškinui \$1.20. Viso labo išmokėta šiam susirinkime \$17.04. Buvo turto pas išdininką \$42.33, tad lieka \$25.29.

Pirmininkas uždarė susirinkimą padėkavodamas atstovams už ramų užsilakymą ir nuoseklumą ir ragino visus dalyvauti liepos 1 d. Conn. Apskr. Išvažiavime, kad šiais metais būtų smarkesnis ir pasekmingesnis išvažiavimas ir kad galėtume turėti naudą A. L. T. Sandarai.

Conn. Apskr. tos dienos Valdyba pasirašo:

Pirm. P. Tiškinas,

Vice-pirm. V. Alksnis,

I rašt. F. J. Vilkas,

II rašt. J. Zubrickas.

P. S. Uždarytas susivažiavimas 5:15 val. vakare.

KUOPŲ VALDYBOMS.

Kuopų valdybos pasistengkite šiame mėnesyje šaukti susirinkimus, kad nariai užsimektų mokestis, pirm negu užeis vasaros karščiai, kas apsunkind skaitlingų susirinkimų sušaukimą. Sandaros Adm.

Š. m. Amerikos Lietuvių Tauti-
nės Sandaros 12-toji kuopa ir
Ivaškevičiui prakalbas,

LAWRENCE, MASS.

Sandaros Partijos 12-toji kuopa kovo 20 d. parengė gg. Nor-
kui ir Ivaškevičiui prakalbas,

kad pastarieji, neseniai sugrįžę iš Lietuvos papasakotų įspūdžius iš Lietuvos. Laike prakalbų buvo daroma kolekta Lietuvos Politiniam Izdūi. Baigiant rinkiti aukas vienas iš rimtų (sako, kad "rimtų," nes iki šių prakalbų klausėjas niekados dar nebuvo padaręs triukšmo viešose susirinkimuose) bolševikų p. Romondas užklausė ko tai iš kalbėtojų. Bet taip kaip publika bolševikų nuomonėms yra priešingai nusistačius, tai ir klausimai ir atsakymai išėjo lyg su barmiais. Ir dėl tų barmių g. Nor-
kui savo prakalboje teko pažymėti apie Rusijos bolševikų darbus. Vietos bolševikai neužsiganėdinę toms g. Norkaus išreiškoms — jie pakvietė g. Norkui ir Sandaros 12-tąją kuopą į debatus ir paskyrė patys temą "Lietuvos Išgamos Bolševizme" ir dar nesulaukus nė g. Norkaus, nė Sandaros valdybos atsaką į jų užkvietimą, jie jau paskleidė tuos debatus didžiuliuose plakatuose.

Čia mes talpiname užkliudytame dalyke visus dokumentus, kad mūsų partijos nariai ir visuomenė matytų ir teistų pasekmes.

Bolševikų debatai neva įvyko (vistiek išdrįso "debatuoti", nors opozicija ir nedalyvavo). Ir kiek jau buvo kolonijų, keiksmų, šmeižtų, kad ir popiera raustų turėjus ant savęs tą viską.

Čia įdedame bolševikų laišką, Sandaros kuopos atsaką ir taipgi atsaką g. K. Norkaus išimtą iš "Naujienų" Nr. 93 iš bal 19 d. Sandaros 12 kp. Valdyba.

LTSA. 12 kp. Lawrence, Mass. Kovo 28, 1923.

Gerbiamieji: Kovo 20 d. Jūsų surengtose pp. Norkui ir Ivaškevičiui prakalbose p. Norkus iškoliojo lietuvius bolševikus Lietuvos Juodais ir apmelavo Sovietinę Rusiją, iškraipydamas faktus apie ją. Ant vietos atsakyti į tai nebuvo galima, nes nuo estrados buvo pareikšta, kad norintis gauti balsą pirmą turi padėti ant stalo penkinę.

Kad parodžius p. Norkaus kalbos (ir abelnai buršauzinių tautininkų kalbą apie bolševizmą) neteisingumą, Lawrence'o ALD-LD. ADP-LS. ir LMPSA. kuopos kviečia (registruotu laišku) p. Norkui į debatus, rengiamus ant nedėlios, balandžio 15 d., 2 val. po pietų, Lawrence'o Lietuvių Užkū Klubo svetainėje, 41 Berkeley St., Lawrence, Mass.

Debatams tema: "Lietuvos Išgamos Bolševizme."

Bolševikų pusę gins d. A. Bimba. Jeigu p. Norkus atsisakytų arba dėl kokių nors kliūčių negalėtų atvažiuoti į debatus, neigi atsiųsti savo vietininką, tai šiuomi Tamstos esate kviečiami paskirti ką kitą savo atstovu.

Visas debatų lėšas, įskaitant ir jūsų debatorių kelionės — ne daugiau trijų dolerių, apmokės viršų minėtos kuopos.

Su pagarba, Komisija: A. K. Marcinkevičius, M. Stakionis, K. Romandienė. Sta. 12 Box 457, Lawrence, Mass.

Lawrence, Mass., bal. 9, 1923. Gerbiamiems: A. K. Marcinkevičiui, M. Stakionui ir K. Romandienei, Sta. 12, Box 457, Lawrence, Mass.

Draugai: Jūsų laišką iš kovo 28 dienos,

š. m. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 12-toji kuopa yra gavusi ir laikytame nepaprastame susirinkime, bal. 8 d. š. m. kuopos nariai įgaliojo mus, žemiau pasirašiusius, šit-ką atsakyti:

Jūsų laiške yra pažymėta, kad jus kviečiate PATĮ Norkui į debatus. ALTS. Partija prieš tai nieko neturi priešingo, vadinas, Sandaros Partijos Lawrence'o skyrius mielai atsilankytų debatuose ir jų pasekmėje dalyvautų. Bet kviečiant Norkui į debatus iš pat pradžių jus pasielgta netaktiškai, kad nepasitarė su juomi iškalno, kada jis galėtų atvažiuoti į Lawrence, mes žinome, kad šiuo tarpu, iki gegužei jis negalės, nes važinėja Pennsylvanijoje ir Illinois valstijose, taigi aplinkybės suėmus, jis, kaip ir kitas koks nors veikėjas, negalės atvažiuoti. Bet paliksimė Norkui, nes mes nė nežinome ar jis gavo jūsų pakvietimą, ar ne. Atsakysime tik į tą dalį, kurioje jus kviečiate Sandaros Partijos Lawrence'o skyrių dalyvauti debatuose ir pasirinkti debatorių:

Sandaros kuopa atsisako dalyvauti debatuose dėl šių aplinkybių:

1) Jūsų paskirta tema debatams "Lietuvos Išgamos Bolševizme" neatitinka įvardijimui jūsų pažymėtų draugijų, butent ALDLD, ADP-LS., LMPSA. Nors mes žinome jūsų aplinkybes, kad oficialiai negalite vadintis Bolševikais arba atstovauti Komunistų Partijai, bet tiesioginiai bent turėtumėt užkvietime pažymėt, kad jus atstovaujate Rusijos, o jei einasi apie Lietuvos politikos reikalus, tai Lietuvos Komunistų Partijai, arba bent, kad trumpai — Komunistų Partijai. Iš principo mes žinome, kad jūsų įvardintos Draugijos yra bepartinės.

2) Sandaros Partijos kuopa negali diskusijose dalyvauti, kad ji neturi savo tarpe nario, kuris būtų buvęs Rusijoje pastaraisiais laikais.

3) Dėl tos pat priežasties negali dalyvauti debatuose, kad ir jūsų debatorius nėra buvęs Rusuose.

4) Ar teisinga yra, ar ne, bet ir patys Rusų laikraščiai praneša, kad dabar, nuo to pat laiko, kad bolševikai užėmė Rusuose valdžią, yra vartojamas plačiausias toje žodžio reikšmėje, teroras, žudymas, šaudymas, ypač tų, kas nesutinka su bolševikų valdymosi forma, visais negerumais, vadinas, bolševikai pasekė senosės carų metodą žudyti, prieš ką Sandaros Partijos doktrinose yra griežtai užginta, taigi su senoviškais carų imperatorių globėjais užtarytojais, mes neiname į debatus. Kas eina už mirties bausmę — mes negalime debatuoti.

5) Kviečiate Sandaros Partijos kuopą į debatus ir laiką patys paskyrėte griežtai: balandžio 15-tąją dieną. Einant į debatus reiktų draugiškai pasitarti abiem pusėm ir apkalbėti išlygas, laiką ir kitką.

6) Jei neužsiganėdintumėt šiuo mūsų atsaku, tai mestume atsiųsti atstovus į sekamąjį Sandaros kuopos susirinkimą, kuris įvyks 6 dieną gegužės, 2 valandą po pietų ir draugiškai apkalbėti jūsų užmanytuosius reikalus.

Pasirašo: A. Bagdonas, J. Sekys, J. Žukauskas. Sandaros 12-tosios kuopos valdyba sudaro šie asmenys: Pirm. A. Bagdonas, Rašt. J. Žukauskas, Kas. St. Kuzma. Adresą galima vartoti: 101 Oak St., Lawrence, Mass.

NORKAUS ATSAKAS. Pirmas dalykas, subolševikų jusių Lawrence'o lietuvių drau-

gių nariai, per klaidą, per nežinojimą, ar žinodami tyčia prasielkima su tiesa rašydami apie "sovietinės Rusijos apmelavimą." Aš tik pasakiau, kad Amerikos lietuviai bolševikai nežino ką daro giedodami "serenadas" apie Rusijos rojų. Mano pasakymas, kad dabartinė Rusijos valdžia yra praktikoje grynai kapitalistinė, tik prisidengusi komunizmo lapeliais, visai nėra sovietinės Rusijos apmelavimas. Juk visas pasaulis žino, kad Resefeserijos (R. S. F. S. R.) valdžia grįžo prie kapitalizmo tvarkos ir sistemos. Dvarai, fabrikai grąžinta kapitalistams. Bakų nafta šaltiniai ir kitos naturalės Rusijos turtų versmės išnuomota Amerikos, Anglijos, Vokietijos ir kitų šalių privatiems kapitalistams. Taigi pasakydamas, kad komisarams tik tol komunizmas praktikoje buvo reikalingas, kol jie įsigalėjo visiškai nėra prasielkimas su tiesa. Žinanti dalykus sako, kad Kapsuko, Angariečio, Rasiko, Valaičio veikimas, kaip tokiš, Rusų valdžiai daugiau nėra pageidaujamas. Sakoma, kuomet lietuviai bolševikai Rusijoje prašė valdžios, kad juos Rusija pripažintų kaip darbininkų atstovus, lat jiems buvo atsakyta, kad juos tik tuomet tokiais pripažins, kad jie gaus įgaliojimą nuo Lietuvos valdžios.

Antras dalykas, aš nemanau, kad pil. Bimba būtų kompetentiškas bešališkai Rusijos klausimą spręsti. Jeigu Lawrence'as nori sužinoti apie Rusijos bolševizmą iš pil. Bimbos lūpų, tat tenul jie jį pirmiau pasiūnia į Rusiją, o kai jis kelis mėnesius ten išbuvęs sugrįš ir jeigu tiesą apie Rusijos bolševizmą skelbs, tat pasakys tą patį, ką apsilankę Rusijoje pasakė buvę lietuviškų bolševikų apaštalai Karalius ir kiti. Eks-bolševikus, mačiusius Rusijos gyvenimą, mūsų lietuviški bolševikai daugiau nestato savo "persitikrinimų" gynėjais.

Trečias dalykas, aš neesu pil. Ivaškevičiaus anteprenioras ir negaliu jį siuntinėti. Jeigu jumsyse yra tiek daug noro turėti debatus su bostoniečiais, tat jus kaimynystėje yra adv. F. J. Bagočius, (kurio adresu man laiška siuntėte) ir jeigu jis sutiks su jūsų išstatomais lyderiais debatuoti, tat jums būtų sveikiausia jo nuomonę apie Rusijos bolševizmą išgirsti.

Kai dėl pačios debatų temos "Lietuvos Išgamos Bolševizme," turiu pasakyti, kad čia yra šiek tiek teisybės, ir štai kame: Neragavusieji bolševizmo žmonės labai daug svajojo apie jį. Tik tie Lietuvos žmonės svajojo apie bolševizmą, kurie jo nepatyrė ant savo kailio Rusijoje, arba okupuotoj Lietuvoj. O kadangi Lietuvos valdžia nuo 1918 iki 1923 metų suleido į Lietuvą desėtkus tukstančių Resefeserijos gyventojų, mačiusių bolševizmą dienomis ir naktimis, tat tik šis apsiereikšimas išganė Lietuvą nuo bolševizmo. Nes beveik visi iš Rusijos į Lietuvą sugrįžę žmonės atvyko su gyvių nugraudžiais kakkais ir visi, — lietuviai, žydai ir rusai — sakė Lietuvos žmonėms, kad saugotųsi bolševizmo, kad stiprintų savo nepriklausomą Lietuvos respubliką, kurioje yra daugiau duonos, laisvės ir tvarkos ir geresnis gyvenimas darbo žmonėms negu Rusijoje.

Tie skurdėjai ir vargo pelės, darbininkai, kurie po 4—5 metus išgyveno Resefeserijoje sugrįžę į Lietuvą savųjų buvo klausinėjami: —Na, kaip gyvena mūsų broliai darbininkai tame garsiam Rusijos rojuje? —Pasižūrėkite, kaip mes atrodome ir žinosite, — atsakydavome atkeliauję iš Rusijos pusgyviai žmonės.

Taigi patys Resefeserijos gyventojai suleisti į Lietuvą at-

grąsino Lietuvos žmones nuo bolševizmo.

Visiems yra žinoma, kad kelios dešimtys Amerikos lietuvių nuvažiavo Rusijos rojun laimės jieskoti. Bet visi jie ten rado "komunistišką" kapitalizmą ir darbininkų skurdą. Patekę iš Rusijos į Lietuvą jie tuno ir džiaugiasi, kad gavo liuosiau atsikvėpti ir susirado geresnį duonos kšni. Rusijoje pamatė, kad jų neprapytas advokatavimas Rusijai visiškai nereikalingas, o Lietuvon atvykę gėdiasi savųjų, kad budami Amerikoje lošė kvailių rolę.

Nors subolševikėję lietuviai skelbia, kad Lietuvos išganymas bolševizme, bet Resefeserijos valdžia skelbia kaip tik atbulai, butent atiduoti Lietuvos žmonėms kreditą, kad jie išsiko-vojo nepriklausomybę ir konstatuodama tą faktą pripažįsta, kad Lietuva, kaip tokia, savystoviai gyvendama negali žūti.

Vasario 25, 1923, Kauno rusų dienraštyje "Echo" (Aide) tilpo autografas Resefeserijos užsienio reikalų ministerio Čičerino, kur minėdamas Lietuvos nepriklausomybės penkių metų sukaktuves Čičerinas rašo:

"Senovės Lietuvių tauta, sergėtoja seniausiųjų tautinių padavimų ir slavų-lietuvių giminės poezijos, po ilgos šimtmečių eilės pati savo likimą pasiėmė į savo rankas.

"Tauta, kuri pati darbuojas ir negyvena kitų tautų išnaudojimu, negali žūti.

"Šimtmečių bėgyje svetimtaučių general-gubernatoriai ir svetimieji dvarponiai slėgė ir engė darbštų, atkaklų darbe, lietuvių valstietį, bet jojo valanda išmušė. Nesiekdama kitų laisvės ir teisių Lietuvos Respublika yra butinu elementu tvirtiems santikiams nustatyti Rytų Europoje. Rišantys ją su Sovietų Federacija draugingai santikiai jau atnešė daug naudos abejom šalim ir pasiliks ir ateityje tvirtu uždėliu visuotinos taikos. — Georgij Čičerin."

Stebėtina, kaip kiti apduję lietuviai yra prapratę niekinti viską, kas savo, o plakasi prie svetimųjų, kurie to plakimosi visai neužgria. Lietuviški lenkomanai ir subolševikėję lietuviai skelbia, kad Lietuva negali pati viena išsilaikyt nepriklausoma, gi tuo pačiu laiku lenkai žino, kad Lietuva turi gabesnių valstybės vyrų negu Lenkija ir kad beveik visas lenkų ministrų kabinetas susideda iš išsigimusių Lietuvos bajorų, o tuo pačiu laiku pati Rusijos valdžia seniai pripažino Lietuvą kaip nepriklausomą valstybę ir žinodama, kad Lietuva nenori bolševizmo, jo per gvolta jai ir neperša. Vien tik draugingus santikius Rusija su Lietuva nori palaikyti ir skaitosi kaipo lygus su lygiu.

Lietuvos žmonės išsikovoję nepriklausomybę siekia daugiau laisvės ir lygybės. Jie reikalingi pagalbos. Bet tik tokia pagalba neša naudą, kuri teikiama kaipo lietuvių — lietuviams, be Varšavos ar Maskvos tarpininkavimo.

Kastantas Norkus.

Chicago, Ill., bal. 14, 1923.

Politinio Izdo Reikalai.

POLITINIO IZDO KOMITETAS. ADV. S. KODIS, pirmininkas, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill. L. GAIŽAITĖ, sek., 3990 Ellis Ave., Chicago, Ill. A. IVAŠKEVIČIUS, išk., 261 Broadway, So. Boston, Mass. Vice-pirmininkai: K. VILKAS, 656 W. 47-th St., Chicago, Ill. A. ŽUKAS, 652 E. 102 St., Chicago, Ill. A. KURELAITIS, 834 Hollins St., Baltimore, Md. J. AMBRAZIEJUS, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Jei dar nepasijuntei, tai pasisk savo ranką į Politinį Izdą.

BOČIŲ ATMINTOJAS.

Meilės Atbalsiai

(Tąsa)

Bertutė atsiliepė, girdi, simpatiškas tas ruselis, netoks storžievis ir "nachalas" kaip tai kiti. Linksmas, maloniai prakalbina ir susiraukęs pro šalį nepraleis. Jis tau tinka, atsiliepė kita. Kaip netiks, žinoma, kad tinka, atsakė ir pasipylė daugiau apie mane kalbų. Vėliau iš jų kalbų susekiau, kokie joms tinka, kokie ne ir ką, kurioji myli, kokius turi mylimuosius ir prie katrų jaučiasi labiau mylinčios. Taip praėjo dvi savaitai kolei jos susekė, kad aš lietuvis ir suprantu lietuviškai. Priežastis susekimo buvo toki: vieną vakarą įėjęs pas jas kiek prakalbinęs, pradėjau sekti pašnekėsį. Ant vieno ilgo stalo darbininkai su kareiviais lošė "21" (kortas iš pinigų) ir kitame jo gale kalbėjosi Bertutė su savo tėvu. Tėvas kalbėjo jai, kad ji tekėtų (išeitų už vyro) už austrų belaisvio vengro, kurs budamas rusų belaisvėje norėjo ją vesti, prisirašyti Rusų pavaldiniui ir pasilikti gyventi Rusijoje, kadangi jis gerai rusiškai mokėjo, nes prieš karą tarnavo Maskvoje, o jo dėdės turėjo nemažai žemės Sibiriuje. Jis patsai buvo specialistas prie gelžkelių ir gerai but galėjęs Rusijoje gyventi. Bertė vis dar spyrėsi ir nenorėjo, kadangi jai biskutų buvo peršenas. Ji tik koki 18-19 metų, o šis gal 30 metų. Tėvas ir geruoju kalbėjo ir piktuoju, prikaišiojo jai, kad nežiurėtų į kareivius, kadangi tie yra perėjūnai pasaulio ir jie nors jauni, jai patinka, bet vesti negali ir jų likimas abejotinas, gali juos pašaukti į frontą ir ten žuti. Bertė į tą nenoroms atsakinėjo ir vis dar spyrėsi. Aš stovėdamas palei stalą nudaviau žiurintis į lošiančius kortomis, bet daugiau žiurėjau į Bertą ir klausiaus jų pašnekėsio, tik kuomet Bertė pažvelgdavo į mane greit žvilgsnį mesdavau į lošiančius. Bertė pastebėjo, kad aš ją seku ir atkreipiau jos dėmesį. Neperkvailos buta. Ji mane pradėjo sekti iš šono ir norėjo sugauti žvilgsnį, kad supratus, kas aš per vienas, kas aš per idomiau seku jų pašnekėsį. Ir štai mane sugavo.

Pradėjus jos tėvui kalbėti apie vieną dalyką, kuris svetimą privalo sujuokinti, ji greitai lyg žaibu metė ant manęs žvilgsnį, aš tuokart nebeišlaikęs biskutų nusijuokiau ir greit nusišukau į lošiančius, bet ji tą mano nusišukojimą pastebėjo puikiai ir suprato, kad aš tą kalbą jų supratau, jei nebučiau supratęs, bučiau nesijuokęs, arba nesuprantantis lietuvių kalbos nesekęs jų taip, o antra, tą jos pastabą labiau tvirtino pirmą kartą ištartu lietuviški žodžiai, kuomet jos mane paskaitė už pamegdžiojantį lietuviškai rusą, "kur einat?" Tik dabar ji prisiminė tuos žodžius ir neabejojo, kad busiu lietuvis. Bertė paraudė ir ant stalo padėjus abi rankas padėjo galvą ant jų ir daugiau tėvui nieko nebeatsakinėjo. Matyt mergina susigėdo. Tėvas dar ilgai jai kalbėjo ir vis prašė atsakymo, bet ji tik trumpai atsakydavo "ne!" ir nebemorėjo toliau tęsti pašnekėsio su tėvu. Matydamas, kad ji mane suprato ir susigėdo išėjau namon ir tik atėjau kitą vakarą.

Kitą vakarą atėjęs pirmiausiai pradėjau kalbinti merginą pasitaikiusius pirmutinėmis nuo durų, prie Bertės dar neskubėjau, norėdamas pastebėti kaip ji žiuri šiandien į mane.

Bertė pastebėjus mane pradėjo įieškoti progos prieiti arčiau manęs ir prakalbinti. Bus ko įieškanti, klausinėjanti draugių, o čia vis stengiasi arčiau, kad galėtų paklausti manęs. Pamatęs, kad jau visai arti manęs iš tos vietos pasitraukęs imu kitą kalbinti, bet paskiaiu pastebėjus, kad ji vis viena mane nori prakalbinti nutariau patsai ją pirmą prakalbinti ir priėjęs lietuviškai pasveikinau:

—Sveika, Bertute!

—Sveikas! Na, tamsta lietuvis? — greitai metusi į mane linksmy žvilgsnį atsakė.

—Manėte, kad rusas! — atsakiau, visai ne, tikras lietuvis.

—Ak, tu gudruoli! — nusijuokusi pastebėjo mane, — kiek laiko kaip ateini ir neparodei savo tikro kailio, manėme, kad rusas.

—Kaip tai nepasisakiau, kas jus prakalbino lietuviškai "kur einate?" visų pirmiausiai, kaip jus sutikau, — pastebėjau jai.

—Je, pamenu tai! — kiek pagalvojęs atsakė, — bet tuokart maniau, kad esi rusas, tik lietuvi jus tuos žodžius išmokino ir jus išbėgę juos pakartojote, tik jau supratau jus vakar kaip jus tēmyjote mūsų pašnekėsį ir susijuokėte, kadangi nesuprantantis lietuvių kalbos ant tų žodžių nebutų susijuokęs. Musų pašnekėsį užsitiesė gana ilgai ir jau nebeatsitraukėme vienas nuo kito iki vėlam išvakariui, kuomet reikėjo grįžti į savo būstą. Draugės ją kvietė padėti bulves skusti, bet nuo visokių darbų atsisako tam vakarui, prašydama ją paliuosuoti ir pažadėdama rytoj už jas atidirbti. Ukrainietės pastebėjusios mane kalbant lietuviškai ir-gi nustebė, nes manė ir-gi esant rusu. Tik savytarpyje kalbėjosi, kad Bertė susirado savo kaimyną, kuris iki šiol dėl ko tai slėpėsi nepasisakydamas

Bertė suprato, kad visas jų paslaptis, kalbas žinau gerai ir slėpties nuo pirm kalbėtų kalbų nemanė ir viską prisipažino atvirai, kiek ją myli ir mylėjo ir kalboje išsireiškė, kad ji jų nei vieno nemylinti.

—Žinote jus, turbūt, kad prie manęs vaikščiojo Valodžia, bet aš jo nemylėjau ir nemyliu, nežinau kaip jis mane, bet, kad sueidavome ir pasikalbėdavome, tai tik sulgy draugystės, kadangi važiuodami laivu per Baltiasias juras važiuavome kartu ir susipažinome ir antru, dar katalikas iš Gardino rėdybos, kiek artimesnis musų tautybei, tai tik šiaip paprastai pasikalbėdavome, na dar lėtas vaikas, tad šiaip draugai buvome, o kiti pradėjo įtarti, kad mylimės, bet to tarpe musų nebuvo.

Antras, gal žinote, — vėl atsisukus į mane, lyg paklausė ir vėl kalbą tęsė toliau, tai buvo prisikabinęs prie manęs vienas rusas, tik ką atsikračiau nuo jo. Nepatiko jo budas, nemandagus, tikras rusų tipas. Meilės jam nei kiek nereikščiau, kadangi pas mane dėl jo nebuvo ir vengiu jo susitikti. Bet dabar trečias prie manęs pristojė šis vengras, apie kurį vakar kalbėjome, ką jus pastebėjote ir gerai turbūt žinote. Tėvas mane verčia už jo, bet aš nenoriu, kadangi senas ir man nepatinka. Kalboje pastebėjau, kad Bertutė taikosi rasti vietą mano širdyje ir iškart nutariau laikyties, bet merginos skaisčiosios, žavėjančios akutės, meilus žodeliai ir visos viliojantis elgėsys mane pergalejo ir likau persilpnas atsilaukyti prieš vilukės akutes ir turėjau jas pamylėti.

Vieną sekmadienio vakarą, kaip paprastai, užėjau į darbininkų būstą. Jau mane traukė ten nebeaprasstas laiko praleidimas nuobodžioje svetimoje šiaurės šalyje, bet Bertutė ir jos žvilgsnis. Jau ji mane buvo suviliojusi. Tą vakarą jos namie neradau, kur tai buvo išėjus. Man liko lyg kas tai įtartina ir nekalbus vaikščiojau buste, mažai ką prakalbindamas. Tą mano nepaprastą stovį pastebėjo viena rusaitė Sonia, mėgstanti paerzinti, bei ką užgaunantį pasakyti kareiviams, nuo kurių gavusi yra nemažai, nes rusas greitai prie peštynių, kur nesibijo. Man žiurint į lošiančius kortomis priėjo ji prie manęs ir tiesiog akysna drėbė mane užgaunančiu žodžiu kaslink mano išvaizdos ir Bertutės, kurioji nuo manęs pabėgo pas kitus.

Tais jos žodžiais smarkiai užsigavau, jei bučiau geram upe, žinoma nebučiau taip greit, ar gal juokais bučiau perleidis, bet dabar tie žodžiai liko man nepernešami, bet, kad atkeršyti jai visų akvaidoje, nenorėjau pasirodyti lyg rusui ir iš jų busto išėjau, kadangi už 15 minučių turėjau stoti sargybon ant tilto. Išėjus sargybon, manyje sukilo juodosios mintys, nuo kurių stengiausi nusikratyti, bet viskas buvo veltui... Jau kartą pergrivus po viena našta, nuo kitos sunku atsilaikyti. Vakaras buvo 9 val. (21 val) ir tuo laik jau skaitosi naktis. Dangus buvo aptrauktas debesiais ir aplink viešpatavo tamsa ir tyla. Iš lengvo vaikščiojau tiltu sekdamas į abi puses; dešinėje tilto netolimais stovėjo darbininkų bustas, kurių duris tiesiog buvo prieš manimi saugomą tiltą ir kiekviena išeinanti gerai galėjau pastebėti. Mintis pašoko atkeršyti Soniai už jos žodžius ir nedovanoti, nors kasžin kas ištikėtų. Galinausi, kad ten pat viduje užsileidau, išėjau tuo nešinas. Dabar turu jai atkeršyti, turu butinai... mintis manęs nedavė ramumo ir kilo jos juodos, tai blikstelėdavo šviesi, bet juodųjų permušta, kur tai dingdavo. Tvirtai šautuvą užsitačiau, įdėjęs į šovinius, pažvelgiau į duris ir vėl manyje kilo kova: šviesos su tamsa.

—Žmogžudij! silpnodūsiai!... beproti!.. nejaugi tu tą pasikėsini išpildytumei, nejaugi liktumei žmogžudij už tuos menkus žodžius ir atsižadėtumei žmoniškumo, dorumo, lyg šaukė manyje kas tai, lyg girdėjau tuos žodžius — tą balsą iš girių pusės, nuo kalnų, uolų, iš ežero, bet viskas dėjos mano sąžinėje ir kariavau su ja... kariavo mano juodos mintys nerasdamos šviesinio išėjimo. Nusiėmiau nuo peties užtaisytą šautuvą ir jau rengiausi išimti iš jo šovinius, atsižadėti nuo juodųjų minčių, bet rankos pradėjo drebtį ir aš buvau bejėgis išimti šovinius. Tą vabalandą jie man buvo sunkūs, nepakeliami ir aš lyg štabo ištiktas stovėjau ir laikiau rankose šautuvą žiurėdamas į jį. Nežinau, ar ilgai taip stovėjau ir ar ilgai bučiau dar stovėjęs, jei nebučiau išgirdęs durių prasivėrimą darbininkų busto. Visas ėmiau drebtį, pylė šaltas tai karštas prakaitas ir tas momentas sunkiausias buvo mano gyvenime, tą valandą pernešiau sunkiausia kovą patsai su savimi, visas jaučiausi lyg drugio krečiamas. Spėjau, kad išeina Sonia ir turėjo manyje buti ikrišta, dovanoti, ar mirtinai atkeršyti; likti pergaletoju, ar žmogžudij, bet mano laimei tas neatsitiko.

—Stanislav! — nuo durių išgirdau merginos balsą ir pažinau, kad tai buvo toji ukrainė, kuriai pirmiau kiek simpatizavau. Ji manęs paklausė, ar nešalta ir ar nenuobodu vienam naktyje. Man atsakius, kad suprato ji mane, tuojau ji atbėgė pas mane ant tilto ir ėmė linksmai čiuobėti, lyg lakštutė. Man žodžiai nesipynė ir buvau sumišęs, krutinė aukštai kilnojosi ir alsavau lyg pailsęs.

(Bus daugiau)

NADAS RASTENIS.

SAPNAS

I.

Sapnai, jus bekeniai sapnai!
Iš kur jus ateinat čionai?
Kas siunčia jus eiti pas mus
Kutenti bei erzinti jausmus?
Kad miegas paskleidžia tulias,
Jus lošiat regyklas gniais:
Bet kartais nemiegant visai
Appaunate sielą liuosai...
Ir kas gi per tikslas butų,
Be jokios reikos, pamatų,
Užpulti slaptai, netyčia,
Užmigusį žmogų nakčia?
Ir kam gi dienos laikuose
Suvilti jausminga dvasia
Reikėtų? kuri niekadosis
Nedaro jums jokios skriaudos.
Koki smagumai jums iš tų
Visų gerumėlių, puotų,
Kurias jus surengiat visiems
Bedaliams — apvilti! — žmonėms...
Ir kas per laimikis, nauda,
Jums tenka, kuomet apmauda —
Jums dingus savaisiais keliais —
Vien širdį subado dygliais?
Slapti abejonės tarnai!
Ar dirbat jus čia dovanai?
Ar gal kas apmoka visus
Jus žygius, veikmes, ir trusus?...

II.

Sapnai, žavingieji sapneliai,
Jus sielos prakilnus draugai!
Taip švelnus, kaip drugio sparneliai, —
Išdykę kaip lankos žiogai...
Ir kiek tai visokių vaizdelių,
Suteikiat veltui, ir liuosai,
Kurių ir silpnųjų šešėlių
Netekt pamatyti visai...
Jus lošiat komediją, dramą,
Nešiojat mintis po dausas,
Atskleidžiat žaislų panoramą,
Ir uko regyklas visas.

Aušros spindulių pasiskynę,
Jus tiesiat sidabro gijas,
Drignės ataudais keišot pynę,
Įaudžiat rožes, lelijas.
Tik jums yra leista statyti
Dausose svajonių pilies,
Kurias leidžiat mums pamatyti
Tiktai per užburtas tulias.
Jus teikiat džiaugsmus ir smagumą,
Masinat slapybių šalin;
Per dumas, per plātų tuštumą,
Nutiesiate kelią gilin...
Į aukso palocius žavingus,
Kur mirga ploni burbulai;
Kur atviras mėlynas dangus,
Kur laksto laisvi angelai...
Kur skamba neliečiamos stygos,
Kur virpa taip saldūs balsai;
Kur leista, pavėsyje figos,
Svajojant ilsėtis liuosai.
Kur čurškia kristalo upeliai,
Ir žydi visur žolynai;
Kur dienos prabėga povaliai, —
Jaunystės laikai amžinai...

III.

Sapnai, jus beširdžiai budeliai!
Šalti paslapčių išdavikai,
Jus tykot užpult, kaip žudikai,
Neturit rybų savo valiai.
Jus, vėję vaikai neraliuoti,
Nežinot daugiaus kaip tik sielti;
Ir taip jau visiems prasikaltę,
Dar lendat įžeist, apgaulioti.
Neturit jus mandagumo,
Išdrįstat net sanžinią knisti!
Jums reikia visur mat įlysti,
Ir viską apverst į tuštumą.
Jus verčiate giedrą į audrą,
Ir ardot viską, kas ne jusų;
Ant sielos jausmų prakilniausių,
Jus išpilat paplaidų viedrą...
Jus tikslas — galvos apskumimas;
Jus budas — žadėt, bet neduotai;
Linkmė — prikankinti apgaulioti;
Pati užduotis — išjuokimas.

IV.

Ir kiek neklejota, ir kiek nesapnuota,
Lekiota po orą, supuotas ant luoto;
Ir kiek nematyta visokių vaizdelių,
Ir kiek nebuvoata tarp skliauto žvaigždžių;
Ir kiek nekovota, ir kiek nekariauta —
Ir pilys statyta, ir murai išgriauta;
Kiek išvargta vargo, kiek prakaito lieta,
Kiek žaista, dainuota — širdžių kiek laimėta!...
Bet viskas tik niekas; tik apsukto protó,
Minčių kratinyje, regėta — sapnuota...
Ir tie visi žygiai nei blogo nei gero
Gyvenime žmogaus visai nepadaro;
Nes sapnas, tik SAPNAS, ateina, praeina —
Kaip ukas, kaip dumas — tik upą atmaino...
4-22-'23.

KLAIPĖDIEČIO LAIŠKAS

Gerb. A. Ivaškevičius, So. Boston, Mass., gavo iš Klaipėdos sekantį laišką:

Klaipėda, bal. 13d., 1923 m.
Brangus ir širdingas drauge!
Ačiu už atmintį. Gavau atvirutę ir šiandieną išista laišką, kurį sunaudosiu Maž. Lietuvos ir Kauno spaudai. Tamstą taniai minim. Minim su pasiilgimu ir tų kilnių valandų, kada viską pametę dirbom musų visų švenčiausiai idėjai. Mat šiandien ir pas mus nebe tai. Medaus mėnuo, taip sakant, praėjo. Prasi-dėjo šiokiadienis gyvenimas, tvarkymo ir administracijos rūpesčiai, tai atsirado, žinoma, ir tų naminių nesusipratimų. Mat Lietuvos komisieriai p. Smetona su p. Budriu ne kaip tesugebėjo paimti į rankas vietos visuomenės srioves. Nuo pat pradžių užsadarė kabinetuose ir nieks apie juos nežinojo. Parėdymai ėjo iš aukšto, nė iš anksto krašto reikalus ištyrus ir gyventojų organizacijų, ypatingai lietuvių, atsiklausus. Mat tuo tarpu vėl įsigalėjo vokiečiai. Heitmbundas tiek pakėlė galvą, kad pradėjo stačiai diktuoti valdžiai savo begėdiškus nurodymus, ir pagaliau, balandžio 5 d. suorganizavo didelį politinį streiką, sukurstęs darbininkų mases drauge kovoti už vokiškumo išlaikymą. Streikas ir judėjimas tęsėsi ligi bal. 10 d. Buvo stačiai vedama prie sukilimo ir kovos su lietuviiais. Tai jie laukė iš Rytprusių atkeliaujant vokiečių pagelbos, kad lietuvius išvairius. Bet lietuviiai tokių "putchų" jau yra gana turėję su lenkais ir moka pasielgt. "Putschas" tapo likviduotas, Heitmbundo organizacija likviduota, o didieji kurstytojai ir jų vadai ištremiti ar suimti. Buvo didelių manifestacijų. Streikas buvo grynai politinis. Patys fabrikantai ir pirk-liai varė savo tarnautojus ir darbininkus į gatvę ir pažadėjo apmokėti visas streiko dienas. Kai-kurie juokauja, kad tai buvęs "šieberių" streikas. Bet tai buvo paskutinis vokiečių savo galybės išmėginimas. Taip jie ir savo užsienių laikraščiuose parašė. Vieną naktį kažkas nuvertė abudu vokiečių didybės ir imperializmo paminklus. Šis "putschas" parodė lietuviams, kad da nelai kas atsikvėpti, o reikia visu įtempimu tvirti ir taktiniai, bet ir energingai gyventi lietuviybės įsigalėjime, nes kiekvieną mandagumą, o tuo labiau silpnybę, vokiečiai išnaudojo tik lietuvių bėdai. Paryžiaus derybos ne kaip einas, rodos jau nutruko: mat ir ten leido nukeliauti Krausui, von Dresslerui, Grabovui, tiems freistato vadovams, kurie nors ir pažadėjo laikytis su lietuviiais, bet atsakominguoju momentu matyt išdavė. Nesu-sitaria. Smetona, rodos, atsistatydino. Budrys butų sukalbamesnis buvęs, bet ir jo kaž-kodėl pruseliai nemėgsta. Rodos, kad bus abudu pamainyti. Gelb. K-tas "procevoja" po senovei, tik jį vargšė komisaris beignoruodami pastatė į tokia padėtį, kad jis pats nebežino, koks jo tikrasis uždavinys. Jankus su šlaža mat Paryžių tebesėdi. Kiti ir nē nepajiegia atsispirti. Šiaip vokiečiai Gelb. K-to bijo, gal daug daugiau, neg jis juos baido. Kraštą nemažai yra papykinę nauji muitai, akcyzės, pasų, vizų mokesniai ir kt. smulkmenos. Rinkimų šį pavasarį nebus.

Tamstos .....

Tikėjimas į Dievo ar Dievų atsilankymą ant žemės nėra išėjęs iš Krikščionybės. — Richard Carlile.

Tikėjimas visados bus priešingoje proporcijoje su proto stiprybe ir intelektuale kultūra. — Ernest Renan.

darbais link belaisvių vergų, ir pilnai pareiškė sakydama:

—Tie milijonai mūsų šalies sutremtų vergų yra didžiausi kančiniai, sunkiausiai pavergta klasa. Esmiu pasirūš ginti jų teises visuomet ir visur, statydama save į jų padėtį visais galimais būdais, teisingais reikalavimais, ir pagelbėti jiems gauti greičiausio, visiško paliuosavimo iš vergijos.

Lucretia Mott atsiekė savo tikslą, nepaisant visokių ypatingų ir abelnų grąšinių ir kenksmų. Nekartą vilyčios švilpė per langus, bet ji iš vietos nesijudino, skelbė savo obalsį. Vieną kartą priešininkai sutarė sudeginti jos namus, pavojus grėsė, bet ir tuomet ji ramiai sėdėjo. Katastrofa neįvyko, nes jaunuolis vadas nuvedė priešų įtužsį burį kitu keliu.

Butų gerai, kad panašių drausulių moterų atsirastų Lietuvoje, kurios nesibijotų skelbti teisybės žodį, ypač dabartiniame kritiškaime laike, kuomet krikščionių demokratų valdžia privedė šalį prie skendimo padėties, paleisdami seimą, įsivedę banditus su šautuvais į seimo rumus, ir žemina mūsų garbę svetimačių akyse, neatsižvelgiant į šalies nepriklausomybę atpirktą sunų kraują. Netik ta, bet dar per savo spaudą juodina ypatingas dirbančias ir ginančias šalies reikalus. Bent ateinančiuose rinkimuose moteris privalėtų pamąstyti ką jų praeiti balsai nulėmė Lietuvai.

Atsižvelgiant į esančią padėtį, ar ne laikas taisyti klaidas, gerinti šalies buvį, kuris labiausia atsiliepa ant pačių balsuotojų? Taigi, Lietuvos moters balsuotojos privalo stoti į eiles šalies gynėjų, savo turto saugotojų, ir siekiančių geresnio gyvenimo, negu šiandien prie esančios valdžios. Rinkite šalies gelbėtojus, ne žudytojus.

Jieva iš Rojaus.

Suvenyotose Valstijose, dabartiniu laiku, yra virš 1700 moterų išventintų į ministerius.

New Yorke yra virš 350 moterų advokačių.

Daugiau negu pusė Oklahomos valstijos valsčių turi vieną ar daugiau moterų valdininkių.

KLAIPĖDOS SUKILIMO PAVEIKSLAI.

Lietuvos šaulių atstovas A. Zemaitis rodyš Klaipėdos sukilimo paveikslus ir laikys prakalbą šiose kolonijose:

- Gegužės 10 d., Bridgeport, Conn.
  - 12 ir 13, Philadelphia, Pa.
  - 14, Trenton, N. J.
  - 15, Paterson, N. J.
  - 16, Newark, N. J.
  - 17, Elizabeth, N. J.
  - 19, Amsterdam, N. Y.
- L. Šaulių atstovo nuolatinis adresas: A. Zemaitis, 38 Park Row (Room 1108), New York City, N. Y.

Reikalingi Agentai.

Po visas Suvenyotas Valstijas, visuose miestuose, pardavinėt garantuojamus nuo lytaus Rainkotus lietuvių išdirbystės. Dabar sezonas, atsišauk tuojaus klausdamas informaciją. (21)

AMERICAN EAGLE GARMENT CO.
Biznio vedėjas F. W. Tiknis
339 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

REIKALAVIMAI.

Reikalauja vyrų prie dalinimo ir šveitimo sidabrinų daiktų. Užtikrintas darbas, geros algos ir nėr darbininkams jokių kliudų.

"INTERNATIONAL SILVER COMPANY,"
95 Silver Street,
Waterbury, Connecticut.

Ekskursija į Klaipėdą.

Labai įdomią ekskursiją Amerikos lietuviams rengia Suvienytų Valstijų Laivybos — United States Lines. Ekskursija bus ant laivo "Leviathan," buvusio Vokietijų laivo "Vaterland." Šis laivas yra naujai pertaisytas, ir tik pertaisymas jo apsiėjo suvirš \$8,500,000.00. Yra tai naujausias, didžiausias ir greičiausias laivas visame pasaulyje. Išplauks jis pirmu kartu iš New Yorko su "Lietuvių Ekskursija" Liepos (July) 4 d. 1923 metuose.

"Leviathan" Southampton, Anglijoje pasitiks mažesnis laivas — nes šis okeano milžinas į Klaipėdą plaukti, savo didumo dėlei, negali. Visi lietuviai pasaziariai bus paimti ant mažesnio laivo ir tada, plėvėsuojant Amerikos ir Lietuvos vėlavoms, plauks tiesiog į Klaipėdą. Bus tai svarbus nuotikis mus išveičios ir tautos gyvenime: Amerika pripažino Lietuvą de jure, ir dabar jos laivas apsilankys Lietuvos vandenys ir savo apsilankymu uždės pripažinimo žymę, kad Klaipėda yra Lietuvos langas į pasaulį.

Ekskursijoje dalyvaus daug žymių Amerikos lietuvių, jų tarpe advokatai, daktarai, vertelgos ir darbininkai. Kas nori, gali važiuoti pirma, antra arba trečia klesla. Važiuojant tiesiog į Klaipėdą bus sutaupta daug pinigų, kurie yra mētomai pasportų vizoms įvairių kraštų, ir taip bus išvengta daug nesmagumo persikraustant su bagažu ir tam panašiai. Žymūs lietuviai yra kviečiami lydėti šią ekskursiją, butent buti jos konduktoriais.

Klaipėdoj laivas ir keleiviai bus patikti United States Lines atstovybės Kaune ir Lietuvos valdžios atatinkamų atstovų su atatinkamomis ceremonijomis. Kurie galės ir norės toj ekskursijoje dalyvauti, tai aplankys Juodkrantį (Schwarzort) ir ten — Lietuvos jurę, mus probočių vandenys ir gintaro lopšyje — nusimaudys, ir toliau teks aplankyti Raminą Birutės kalną, ir kitas svarbias vietas, gi kurie skubėjis namo, galės važiuoti nieko nelaukdami nuo laivo tiesiog pas saviškius

Visi, kurie manote važiuoti Lietuvon šiuos metus aplankyti arba apsigyventi, rengkitės ant Liepos 4 d. Bus tai mus istorijoj atmintina diena. Linksma paskelbtai ir tai, kad kaina nē centu nebus brangesnē, iš New Yorko į Klaipėdą tikta \$107.00, trečioj klasėj, o antroj ir pirmoj klasuose reguliārē kaina, pagāl kambarius ir vieta.

Kas galite, dalyvaukite šioj ekskursijoje. Tuojau nuėikite pas vietinį arba artimiausią laivakorčių agentą ir užsiregistruokite pirmoj, antroj arba trečioj klasėj. Jei kur nēra vietinio agento paranku, tai kreipkitės laišku prie žinomų Lietuviškų laivakorčių agentų arba tiesiog prie United States Lines, 45 Broadway, New York, N. Y. arba United States Lines, 75 States St., Boston, Mass.

Kas gyvas ir galēs, valio Amerikos laivu su Lietuviš-

ka Ekskursija į Lietuvos Klaipėdą! Bus tai tautos diena. Nelaukdami nieko, užsiregistruokite ir dalyvaukite. Šios ekskursijos nieks neužmirš, kas joje dalyvaus.

BALTIC STATES BANKO PRANEŠIMAS AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENEI.

1923 m. balandžio 25 d. BALTIC STATES BANKAS pasirašė sutartį su Lietuvos Finansų Ministerija, ir nuo tos dienos Bankas lieka Lietuvos Finansų Ministerijos įgaliotu Korespondentu Amerikoje. Pagal tą sutartį Baltic States Bankas yra įgaliotas pardavinėti Amerikoje Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus ir Lietuvos Valstybės Išdines Paskolos lakštus. Taip pat Baltic States Bankas yra įgaliotas mokėti už L. L. Paskolos Bonų kuponus nuosimčius. Ant sutarties Lietuvos Finansų Ministerijos vardu pasirašo Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris gerb. V. Petrušis; iš Baltic States Banko pusės pasirašo Vice-Pirmininkas M. W. Bush.

Lietuvos ekonominė padėtis yra toki, kad investentas į Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus yra geras, užtikrinąs inventoriams 5 nuoš. ant jų pinigų; nuosimčiai išmokami kas metai. 1935 m. bus sumokėta ir visa suma. Kiekvieno Amerikos lietuviu pareiga yra duoti savo Vaistybei paramos ir įgyti L. L. Paskolos Bonų, kuriais bus pagelbėta Valstybei tvarkyti naujai kuriamą ekonominį krašto ukį. Joki valstybė negali apsieiti be paskolų, tad ir Lietuva negali be jos apsieiti. Kadangi Lietuva neturi jokių kitų skolų, tad lietuviams ir reikia rūpintis, kad skolos, kokias Valstybė užtrauks, butų pačių lietuvių rankose, kad nepavedus krašto finansų užsienių ir kitų valstybių kontrolei, kaip tai yra atsitikę su kitomis naujai įkurtomis valstybėmis.

Baltic States Bankas, pasirašydamas sutartį su Lietuvos Finansų Ministerija, tikisi Amerikos lietuvių paramos taip dideliame darbe, kaip platinimas Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų ir Lietuvos Valstybės Išdines Paskolos Lakštų. Paskolos Bonai jau yra Baltic States Banko priimti ir jo užžiuroje sukrauti. Paskolos Lakštai bus savo laiku iš Lietuvos Finansų Ministerijos prisiųsti. Paskolos Lakštai Lietuvoje yra išdines priimami pilna jų vertybe. Laisvės Paskolos Bonai nēra kol kas išperkami, bet jie Lietuvoje turi savo vertę ir valdžios yra priimami užstatan (kaucijoms ir tt.).

Pranešdami apie tai Amerikos lietuvių visuomenei, mes turime vilties, kad taip pavieniai Lietuvos piliečiai ir rēmėjai, taip jau ir įvairios organizacijos rems Bonų platinimą ir gelbės savo Valstybę.

Prie progos norime suminėti, kad Baltic States Bankas yra Korespondentu sekančių įstaičių:

- 1) Lietuvos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija;
- 2) Lietuvos Bankas;
- 3) Lietuvos Kredito Bankas;
- 4) Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas;
- 5) Latvijas Tautas Bankas, Rygoje;
- 6) Bank Towarzystw Spoldzielczych, Vilniuje;
- 7) Deutsche Bank, Berlin, Vokietijoje.

Visais bankiniais reikalais kreipkitės sekančiu adresu:

BALTIC STATES BANK
294 Eighth Ave.,
New York, N. Y.

TOKS NERVOTAS IR ARZUS, KAD NEGALEJO MIEGOTI. Dabar yra sveikas.

Ponas J. B. Jacobs iš Carmi, Ill., rašo: "Pirm Nuga-Tone'o ėmimo apie metai tam atgal aš buvau toks nervuotas ir arzus, kad negalėjau miegoti ir visa mano sveikata buvo sunykusi nuo persidirbimo. Aš užsiskiačiau Nuga-Tone'o vienam mėnesiu gydysis ir turiu pasakyti, kad aš nuo to laiko esu sveikas. Iš širdies patariu imti Nuga-Tone'ą kiekvienam turinčiam menką sveikatą." Nuga-Tone imasi kilties iš pat dugno išvarydamas laukan nuodus, pagerindamas virškinimą ir maitindamas bei sutaisydamas visus gyvybinius organus. Pamėgink jį pats ir įsitink. Vienam pilnam mėnesiui gydysis tik \$1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi geresnieji aptiekininkai pozitingai garantuodami, kad jis suteiks pilną patenkinimą, arba pinigai bus grąžinami (garantija rasi prie kiekvienos bonkelės), arba jį pasiūsi tiesiog apmokėtu paštu National Laboratory, 1038 S. Wabash Ave., Chicago, pasiuntus jiems \$1.00.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRŪPINIMO MOTIŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes laikas nuo laiko gyvenime reikalaujame išsamių motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.

Kūdikių aprūpinimas ir pėnešimas yra dalykas gyvos svarbos šeimai ir tautai ir mes juodame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariškai laikotarpiais atvirai ir išsami peržiūrėti.

STRAIPSNIS III. KŪDIKIŲ ATSIRADUS.

Motina turėtų bent savaitę išlėsti lovoje ir neturėtų griebtis pilnos namų ruošos iki sukaks mėnuo po palagi. Jai tokis palisio laikotarpis reikalingas kad atsigauti, išvengti kraujo tekėjimų ir pagaminti pieno savo kūdikiui.

Motinos maisto energija neturėtų būti suvartojama sunkiam rankų darbui, bet turi eiti į krūtį pienu dėl kūdikio. Bile darbas, kuris nuvargina motiną per daug gali atsiliepti į kūdikio sveiką augimą.

Palagas nėra liga — tai tik sveikatos įtempimas. Pramok kaip tą įtempimą sušvelninti.

Kuomet kiekviena nėščia motina yra tinkamai aprūpinama namuose ir kuomet kiekviena turi išlavintą priežiūrą laike palagi, tai GIMDYMAS BUS SAUGUS.

AR TAVO KŪDIKIO GIMIMAS UŽREKORDUOTAS?

Istatymai reikalauja, kad kiekvieno kūdikio gimimą gydytojas, slaugytoja, ar pribuvėja raportuotų į sveikatos biurą arba miestelio klerką, kuris savu keliu praneša Valstijos Board of Health. Jei nesi tikras, kad šitas buvo padarytas, tai rašyk pats į State Board of Health, jei ten nebus nieko užrašyta, tai gauti blanką, kurią išpildęs pasiūsk pats. Nėra vėlu tą padaryti bile kada, ir gali buti tas jam bus svarbu kada nors ateityj.

Yra svarbu užrekoruoti tavo kūdikio gimimą dėl sekančių priežasčių: Kad parodyti jo metus ir pilietybę. Kad parodyti jo teisę lankyti mokyklą. Kad parodyti jo teisę dirbti. Kad parodyti jo teisę prie paveldėjimo. Kad parodyti jo teisę vesti. Kad parodyti jo teisę užimti valdvielę. Kad parodyti jo teisę gauti pasportą keliauti užsienin. Kad parodyti motinos teisę prie našlės pensijos.

KŪDIKIO PIRMOS DRAPANOS.

- Seckanti dalykai iš drapanų yra reikalingi kūdikiui ir turėtų buti jau iškalno parupinti.
1. Keturi tuziniai vystyklų.
  2. Keturi flanelio pilvo saistai.
  3. Šešios suknelės.
  4. Dvylika baltų marškinėlių.
  5. Šeši fiainio petikociai.
  6. Keturi naktiniai marškinėliai.
  7. Du žibonėliai.
  8. Trys apatiniai marškinėliai.
  9. Šeši čiulpiukai.
  10. Lakštai šilkių.

Nors daugeliu atvejų sveikas ir normalis kūdikis nereikalauja gydytojo priežiūros, bet tai tik laimingas nuotikis ir nevisada atsitinka. Kuomet kūdikis nėra sveikas arba neauga kaip reikia, motina neturėtų svyruoti

kreiptis prie gero gydytojo. Iš kitos pusės, normalis vaikas, gaudamas tinkamą priežiūrą ir maistą, pienu krūtų arba Borden's Eagle Pienu, jei krūtų nėra, privalėtų išaugti į sveiką, normalį vaiką. Milijonai ir milijonai kūdikių išaugo į sveikus ir vikrius vaikus per kombinavimą geros motinštos priežiūros ir maitinimo esančių Borden's Eagle Pienu. Idant Lietuvių motina žinotų kaip vartoti Borden's Eagle Pienu, Bordeno Kompani-

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk atčiai.

Nuga-Tone Pasiekime po 20 dienų arba gražiname pinigus.

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikintą Sveikatą ir Spėkas; turedamas neaišką mintę ir nusilpnėtą kūną; pasibodis imant vaistus dėl padidintame veiklumo ir vaistus svaiginančius, bandyk Nuga-Tone ir persitikirk kaip greitai laiku jausi visiškai naują žmogų! Dėvynes iš deimties visu žmogaus ligų, tokiu kaip blogas apetitas, neuromulavimas vidurių, gazi ir išputimai, užkėtėjimas skilves, tulžinis, anemija, kunkinimai reumatizmo, skausmas galvos, neuralgija, stoka energijos, nusilpnėjimas nervu ir negalėjimas miegoti, paeina nuo stoka nervu pajegos, skisto vandenuoto kraujo ir neužkėtinios cirkuliacijos kraujo.

Koža dalis kuno ir koža jo veikme remiase ant nervu pajegos, kurios didžiausiai užlaika geram stoviuje pilvą, janknas, inkstus ir grobus, širdies plakimo, kraujo cirkulavimo. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnėto nervu ir abelno sunaikinimo kuno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštoniu brangių, sveikata duadantiu sudėtinu vaistu, rekomenduoti ir nurodytu per garsiausiu Gydytojus. Yra jie ypatingai maitinąji ir Gelečis ir Fosfor-maistus del Kraujo ir Nervu.

Nuga-Tone priduoda gyvybę janknos, pastiprin grobus tep, jog je tuštinase reguliariškai. Atgavin inkstus, išvara laukui nuodines atmasas. Nėra daugiaus gazu ir suputimu, nėra amir-dancio kvapo ar apvilktio liežuviu! Nuga-Tone duos jums stebuklingą apetitą, giarą gruomulavimą, tvirtus nervus ir kieta pastiprintą miegą. Nuga-Tone sustiprin kraujo ir pagerina cirkulavimą jo, priduos raudonumo veidui ir šibumą akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rastus vyrus ir sveikesnes ir pulkesnes moteres. Nuga-Tone netalpin savj joku migdamu ar daromu paprote vaistu. Sudėti jie yra parankiam pundelei. Yra apvilkti cukrum, priemas skoni ir vartuoti galima be jokio neparanukumo. Bandyk juos. Rekomenduosi visame savo preteleme.

MUSU ABSOLIUTISKA GVARANCIJA: Prekė Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) doleris už bonkute. Koža bonkute talpina devynius dešimtus (90) pilnuu, arba vieno mėnesio gydymo. Galėte pirkti išies bonkutes, arba šėšius mėnesius gydymo už penkis (\$5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi užgiedinatas ysekmių, sugrąžink bonkute ir pilsus, o mes umal sugrąžisime jusu pinigus. Nėgmitė pripuldyti vieną centa. Mes imame rizikę. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visose aptiekose tomiu pačiomis išlygomis ir ta pačia garantija.

PRISIUSK SAVĄ PASTELIAVIMU ANT TUO KUPONA.
National Laboratory, L. 27 - 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiamejį: Ideu cionais \$..... ir mieldziu prisiusti man..... bonkut Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

KELIAUKIME KARTU !!!

Kas žadate keliauti į Lietuvą šia vasarą, keliaukite kartu! Gale gegužės, arba pradžioje birželio mėnesio, aš keliausiu aplankyti Lietuvos pirmą kartą į 32 metu. Su manim keliaus diktokas burelis mūsų vientaučių. Keliausime geriausiu laivu ir trumpiausiu keliu. Kuo daugiau tai linksniau.

Ko didesnis burelis tuo linksmesnė bus mūsų kelionė. Taigi jeigu rengiesi, parašyk mums tuojaus laišką, mes prisiūsime blankas dėl pasporto ir visas informacijas kaslink kelionės. Parupinsiu pasportą, parupinsiu afidavitą sugrįšt atgal į Ameriką. Kas norite leist savo žmoną su vaikais, dabar turite geriausią progą, nes visą kelionę aš pats prižiūrėsiu pasažierus ir jų bagažus, taip, kad kelione bus smagi ir visų kuom aprupinta. Nelauk, rašyk tuojaus, laikas susirengti į kelionę. Nežiurint kur gyven, rašyk mums laišką, mes kuograziausiai jus išrengsime iš namų ir kartų keliausime Lietuvos aplankyti.

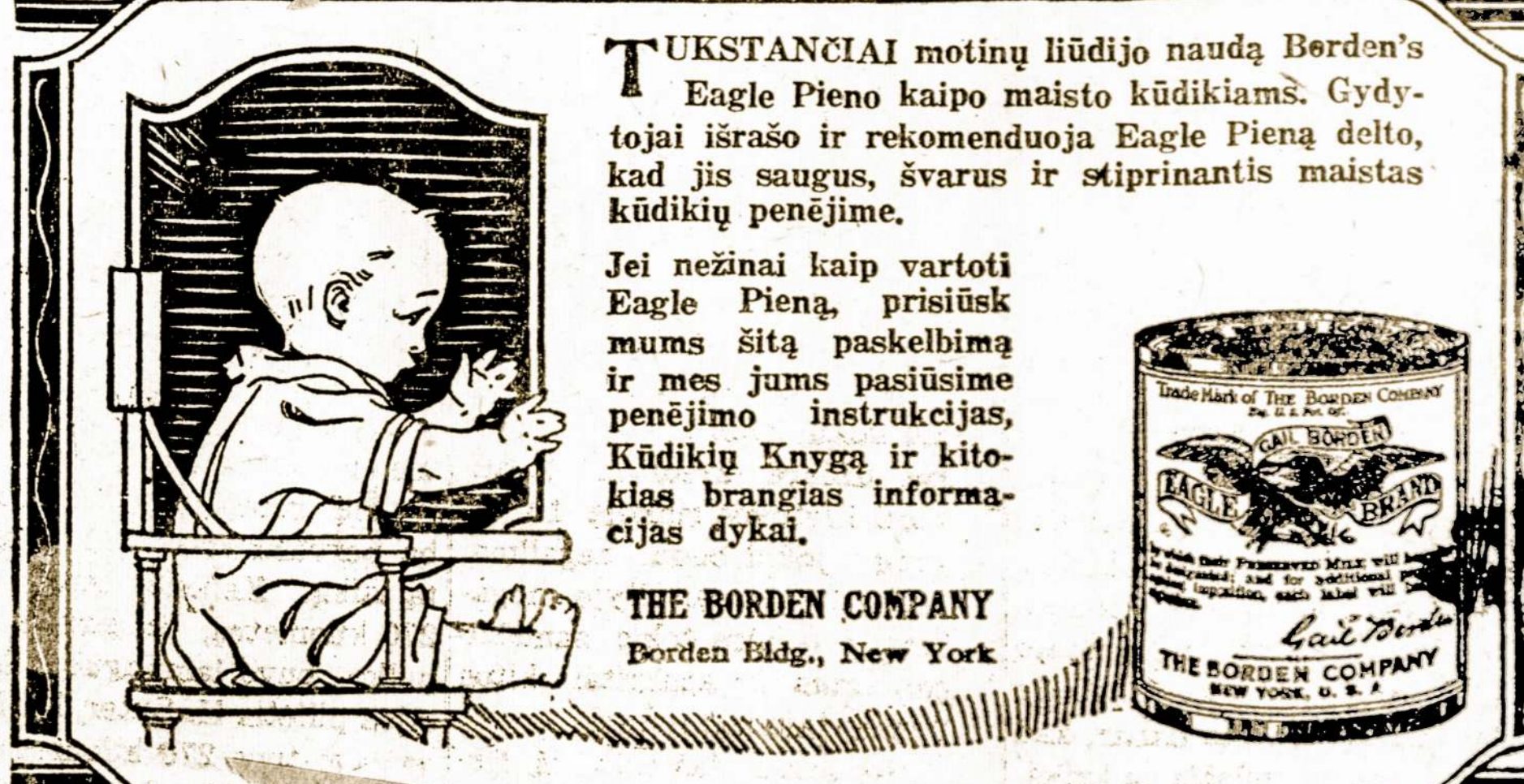
Kas nori parsivešt gimines savo iš Lietuvos, visus kviečiam kreiptis pas mus, gausit visas informacijas. Mes turėdami savo atstovą Kaune, kuris geriausiai patarnauja iškeliaujantiems iš Lietuvos. Pinigus siunčiame į Lietuvą LITAIŠ ir DOLERIAIS saugiausiu ir geriausiu būdu. Kviečiame kreiptis pas mus.

M. Paltanavičia,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

TUKSTANČIAI motinų lūdijo naudą Borden's Eagle Pienu kaip maisto kūdikiams. Gydytojai išrašo ir rekomenduoja Eagle Pienu delto, kad jis saugus, švarus ir stiprinantis maistas kūdikių penėjime.

Jei nežinai kaip vartoti Eagle Pienu, prisiūsk mums šitą paskelbimą ir mes jums pasiūsime penėjimo instrukcijas, Kūdikių Knygą ir kitokias brangias informacijas dykai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Bldg., New York

Lietuviai Amerikoje

LAWRENCE, MASS.

Iš K. Bielinio prakalbų įspūdių.

Gegužės Pirmojoje dienoje pas mus atsilankė p. K. Bielinis ir kalbėjo Lietuvių Klubo Salėje. Taip kaip pas mus socialdemokratų kuopos nėra, tai prakalbas neva parengė Lietuvių Klubas savoje salėje. Klausytojų prisirinko gana daug. Bet aukščiau soc.-dem. surinkta nedaug, apie 28 dol. Matyt buvo, kad ir literatūros buvo parduota. Apie prakalbas nėra reikalo rašyti, mūsų žmonės beveik visose kolonijose jį girdėjo ir dar girdės. Tik noriu pažymėti vieną didelę p. Bielinio klaidą ir sykiu klaidą Lietuvos Socialdemokratų. Mat jis prakalbose gana nuosekliai ir smulkiai išdėstė savo partijos darbus dėlei Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės: visas deklaracijas buvusiems seimams, atsišaukimus, etc. Bet neužsimena, kodėl jie, soc.-demokratai neįeina į valdžios sąstatą (kad mažesnėse vietose, kanceliarijose, valdininkauja soc.-dem., tai nesvarbu)? Kas, po prakalbų, Sandaros Partijos žmonėms duodama progos jo užklausti. Bet jis atsako nenuosekliai. Būtent, kad kada susirinko Steigiamasis Seimas, tai pasirodė, jog krikščionių dem. yra didesnė pusė. Taigi negalima buvo. Tik Seime tegalėję dirbti opozicijoje. Na, jau tas nebutų tiek svarbu. Nes žinome, kad ir Valstiečiai Liaudininkai neišlaikė valdžioje savo vietų su kr.-dem. Bet svarbiausia, ko Bielinis nepaaiškina, tai kur buvo soc.-d. kada Valdemaras su visais pažangininkais išbėgo iš Vilniaus į užsienius. Visi žinome gerai jus, kad laike pirmojo Slezevičiaus kabineto dar valdžioje buvo soc.-dem., bet kada pati soc.-dem. partija buvusiems soc.-dem. ministrams prisakė griežtai išstoti iš kabineto, ir jau sugriuvus pirmam Slezevičiaus kabinetui pradėjo į valdžios viršunes ir lįsti kr.-dem., jau visai soc.-dem. nuo to laiko neįėjo į valdžios sąstatą ir tas jau davė kr.-dem. įsivyravuti, davė išsistatyti bankus, užgrobti visą šalį ir dabar jau sunku juoduosius sutonus iš valdžios, iš ministerių kabineto, pašalinti. Vat čia tai ir didžiausia soc.-dem. klaida ir jos p. Bielinis nenori net ir prisiminti. Prisimena jau tik tą laiką, kada kr.-dem. užgrobė valdžią, sušaukė St. Seimą, išrinko didesnę pusę seimo narių, etc. Visi mes žinome, kad kritikuoti bylą labai yra lengva, ypač rašyti deklaracijas ir jas perskaityti dar lengviau, bet būti vadu, būti viršūnėje, būti kabinete yra sunku ir kada dar yra įsileisti su juodais sutonais atžagareiviai, dar sunkiau. Nors dabar kad soc.-dem. pataisyti savo klaidas susitarę su valst. liaudininkais, padarę su jais stiprų bloką didžiojoje įeityje į valdžios viršunes ir stengtųsi pataisyti viską, ką kr.-dem. sugadino, ką prarado. Bet iš Bielinio prakalbos to nematyti. Jis dar senobiniais socialistų sapnais tebegyvena ir apie realų, naudingą, pažangų, ekonominį surėdymą tik žodžiais žaidžia, o darbų neparodo. Bielinis kiekvienam sakinyje kelis kartus kartuoja žodį "darbininkai," "draugai," bet užmiršta, kad tasai "darbininkas" dar ir dabar laišo kunigui ranką ir daro visą tą, ką kunigas sako. Ir Lietuvos darbininkams išėityje tik tada išganymas, jei soc.-dem. paliautų svajoję apie kokias ten utopijas, sudarytų nors Seime bloką su pažangesnėmis partijomis, svarbiausia su valst. liaud. ir paimtų valdžią į savas rankas, o ne atiduoti kunigams ir jų

klapčiukams.

Amerikos susipratę darbininkai, kurie girdėsite Bielinio prakalbas, visur reikalaukite, kad Lietuvos Soc. Dem. Partija kovotų įeiti į Lietuvos Valstybės sąstatą sykiu su valst. Liaudininkų Sąjunga. Tada, povaliai, ir pasitaisyti Lietuvos gyvenimas, pasitaisyti jos politika kaip viduje, taip ir užsieniuose.

Sandarities Embė.

MONTELLO, MASS.

Atsišaukimas į Vilniaus Rėdybos gyventojus.

Mes, Montello gyventojai, painanti iš Vilniaus rėdybos, laikytame susirinkime balandžio 20, 1923 m. šv. Roko parapijos svetainėje, Webster St. sumanėme atsišaukti pas jus, broliai ir seseriai Vilniečiai, čion gyvenantieji Amerikoje. Musų sumanymas yra tokis sutverti Vilniaus šelpimo fondą. Ir nors maždaug sušelpiti Vilniaus krašto gyventojus ir šaulius, kurie pirmiau ir šiuo metu laiku taip narsiai ir kantoriai kovoja su priešu lenku. Kurį pirmiau ir dabar gyvenimas yra tokis sunkus, kad mums čia gyvenant suprasti yra sunku ir negalima. Per taip ilgus metus buvo varginami, spaudžiami ir skriaudžiami įvairių įvairiausių priešų visokiais budais ir išniekinami, negaudami pašelpos nė vieno cento. Nors mes, broliai ir seseriai Vilniečiai, daugiausia aukojome, daugiausia rupinome ir norėjome, kad Vilnius atgauti, kad Vilnius būtų musų rankose, bet kol kas visko to nėra, ko mes norėjome, ko mes troškome turėti. Musų krašto gyventojams, musų broliams ir seserims, vis gyvenimo sunki našta didinasi, vis gyvenimas sunkyn eina, o pašelpos iš niekur negavo pirmiau ir negauna dabar. Gyvenimo aplinkybės ne gerėja, bet blogėja. Mes kiekvienas šelpiame savuosius ir nenustojame šelpę ir dabar. Bet atmintkite tuos, kurie neturi savo giminių ir neturi brolių su seserimis čionai Amerikoje — kas tuos sušelpis, kas tuos atmiš, kas tų pasigailės? Taigi, broliai ir seseriai Vilniečiai! mes, Montelliečiai, klausiamo jus visų, čionai gyvenančių Amerikoje: ar pritarite musų šitam naujam sumanymui, ar pradėsite darbą varyti? Mums yra reikalingiausia šita užduotis atlikti, ir tas privalo prie musų visų čionai gyvenančių Amerikoje. Jau darbas pradėtas pas mus čionai Montelloje. Ir mes jaučiame žmonių pritarimą. Tai tik dabar priklausoma nuo jusų, broliai Vilniečiai, kitose kolonijose gyvenantieji, ar jus pradėsite šitą darbą vykdyti. Pas mus šitas darbas yra varomas be partijų ir mes partijų jokių nepripažįstame šiame klausime. Laukiame jusų išsireiškimo. Platesnių žinių norėdami kreipkitės šiuo adresu: John Stokas, 20 Facon St., Montello, Mass.

Perlojiškis.

PITTSBURGH, PA.

Bal. 27 d. naktį čia Pittsburgho valdžia padarė gaudymą "raudonųjų," kurie buk norėję nuverst Amerikos valdžią gegužės pirmą. Aš nieko nesakyčiau, kad tveria tuos, kurie to jieško, bėg gaila nekaltų ir lietuvių vardo. Pirmas iš lietuvių buvo, kaip svarbiausias, Juozas Baltrušaitis, 205 Seneca St., kad ryto amerikų "Post" įdėjo jo ir paveikslą ir, sako, kelis trokus išvežė spaudintos literatūros su-

kilimui pirmą gegužės. Paskiau Juozas Jokubauskas, M. Budninkas ir O. Budninkienė, 2110 Forbes St. Budninkienė neseniai iš Lietuvos, gal pora mėnesių. Ta moterėlė turbūt nieko nesuprato apie politiką, bet dėl kitų durnumo gauna ir ji drauge kentėt. Pentas tai Jonas Urbonas, 212 Carey way, S.S. ir J. Kavaliauskas, 1118 Carson St. S.S. Kiti kitų tautų — viso 23 iš Pittsburgho ir visi be jokios kaucijos turės but lig teismo, kurs bus gegužės 2 d. Kaip bus nutęsti, pranešiu vėliau. Gaila tų žmonių, kurie taip sufanatizuoti šnipų sutvertos komunistų partijos. Ir tarpe Pittsburgho lietuvių buvo gana geras burys kaip vyrų, taip moterų, kurie laksto ir gieda: "Rusija brangi." Reikėjo rusais ir pasivadinti; jei lietuvių išgamos, tai kam da lietuvių vardą nešioja?

Pittsburgietis.

WATERBURY, CONN.

Musų kolonijoje užderėjo visokių parengimų — koncertai, spektakliai — visokių-visokių. Balandžio 29 d. Vilijos Choras davė marguminių vakarą. Atėjęs svetainėn radau žmones staciai lietuviškame upe. Moteris atsivedė vaikučius, kad parodžius, kiek katra auklėja. O vaikučiai klykia, šaukia, motinis tildo, rengėjai stabdo, ir visas tas duoda įžanginę programą

dalį. Prasiidėjo programos. Su lošime Br. Vargšo vieno akto farso, "Spąstai" dalyvauja K. Jankeliūnienė — Dargelienės rolėje; A. Radvilas — Karštučio rolėje; ir V. Jokubonis — tarno. Dainavimo dalį geriausia išpildė sesers Mikalavičiūtės, padainuodamos "Geismai ir Svajonės" — M. Petrausko; "Ir tada tik viena — Ed. Sugar; "Močiūtė mano" — M. Petrausko, ir dar viena, kurios nepagavau vardo. Taipogi pp. A. Radvila su S. Montello (italas) padainavo duetą "Kregždėlė" — M. Petrausko. Vincas Jokubonis padainavo "For You Alone" — Henry E. Ceehl ir "Bernužėli nesvolioik" — M. Petrausko. Dar daugiau šokių-tokių pamarginimų buvo, bet jau mažesnės vertės, nors gana juokingi. Dainavimo dalį išpildė veik vis gerai, o kai kuriuos punktus ir labai gražiai, nes geriausiai iš darbininkų žmonių ir negalima reikalauti. Bet vieną dalyką negalima praleisti nepamąstius rengėjams, o tas dalykas yra svarbus: Mokykite apsiėjimo publiką laike perstatymų ar dainavimo. Rengėjai, nežiurint kokios draugijos esate, pasakykite atidarant vakarą, kad vaikų neleistų bėginēt po svetainę. Pavyzdžiui, viena draugija lošė veikalą, vaikai landžioja pro žmones, viena moteris pastebi, o antra visu balsu iškolioja, pasakydama ką gaili daryti, jei ir jos vaikams. Ra-

mus užsilaiikymas negadina jausmų žiūrėtojam, tēmytojams ir klausytojams, bet taipgi netrukdo lošėjū ar dainuotojų, ir neatima energijos. Paskum jums, lakštingalų anukai, netik Waterburiečiams, bet kad ir per visas lietuviškas kolonijas čia Amerikoje peržvelgus: rengiate koncertus su programais iš nuo 10—20 numerių, o vos tik kelios lietuviškos dainelės. Nemanysite, kad peršu lietuviškas, o kitas niekinu, anaipol ne! Labiausia vienas, programos, kuris buvo viename vakarinės valstije. Ten dainavo viena ypata, ruje. Ten dainavo viena ypata, visiška, lenkiška, angliška, lietuviška, prancuziška, itališka, lotyniška — tikra Babilionija, bet esu tikras, kad ta ypata vargiai suprato, ką ji dainavo, ir kuomet ji nežino, tai kaip mes, biedni klausytojai, galime suprasti? Dainininkai musų širdžių linksmintojai, dainuokite tose kalbose, kurias jus patys gerai mokate, nestatykite savęs ant juoko. Jusų tarmė tų svetimų žodžių, girgždžia kaip Grįžaro ratai. Jus tada lengvai dainuosite, o mes džiaugsimės ir klausysimės su didžiausiu užsiganėdinimu. Jus nenusikamuosite, o mes kupini dvasinio peno busime Jums dėkingi.

Pranas Tiškinas.

GREENFIELD, MASS.

Balandžio 26 ir 27 dd. lankėsi iš Athol, Mass., kun. Petraitis-meškeriodamas dolerius.

Žinoma, neapsilenkė nei su agitacija dėl Lietuvos Seimorinkimų: visoms ištikimoms dūšėlėms paliepė, kai tik parbėgs namo, kad konogreičiausia rašytų laiškus į Lietuvą, idant visi katalikai balsuotų už krikščionių demokratų partiją, liepė kodaugiausia siųsti katalikiškų laikraščių į Lietuvą. Esą, kai buvęs, tai matęs visokių šlykščiausių laikraščių prisijusta iš Amerikos, o katalikiškų nei vieno nematęs. Esą, visoki bedieviai siūncia pundus visai svetiemiems, o jus, sako, nei savo broliams ar tėvams nepasiūnciat.

Ir labai apgailėstavo sulužusį "Tautos Fondą", kad jau niekas nededa pinigų, turės tuščias pasilikti.

Taipgi mazgojo gerai kaili lietuviškoms airysėms. Mat paprastas daiktas, kad daugelis Greenfield'o merginų vaikosi paskui italius ar frenčmanus ir net nemoka lietuvių kalbos.

Viskas man nebutų taip daug svarbu, kaip su laikraščiais: matomai tų "katalikiškų" niekas neprašo į Lietuvą, o tik tautiškių laikraščių, kuriuose randa naudingų pasiskaitymų.

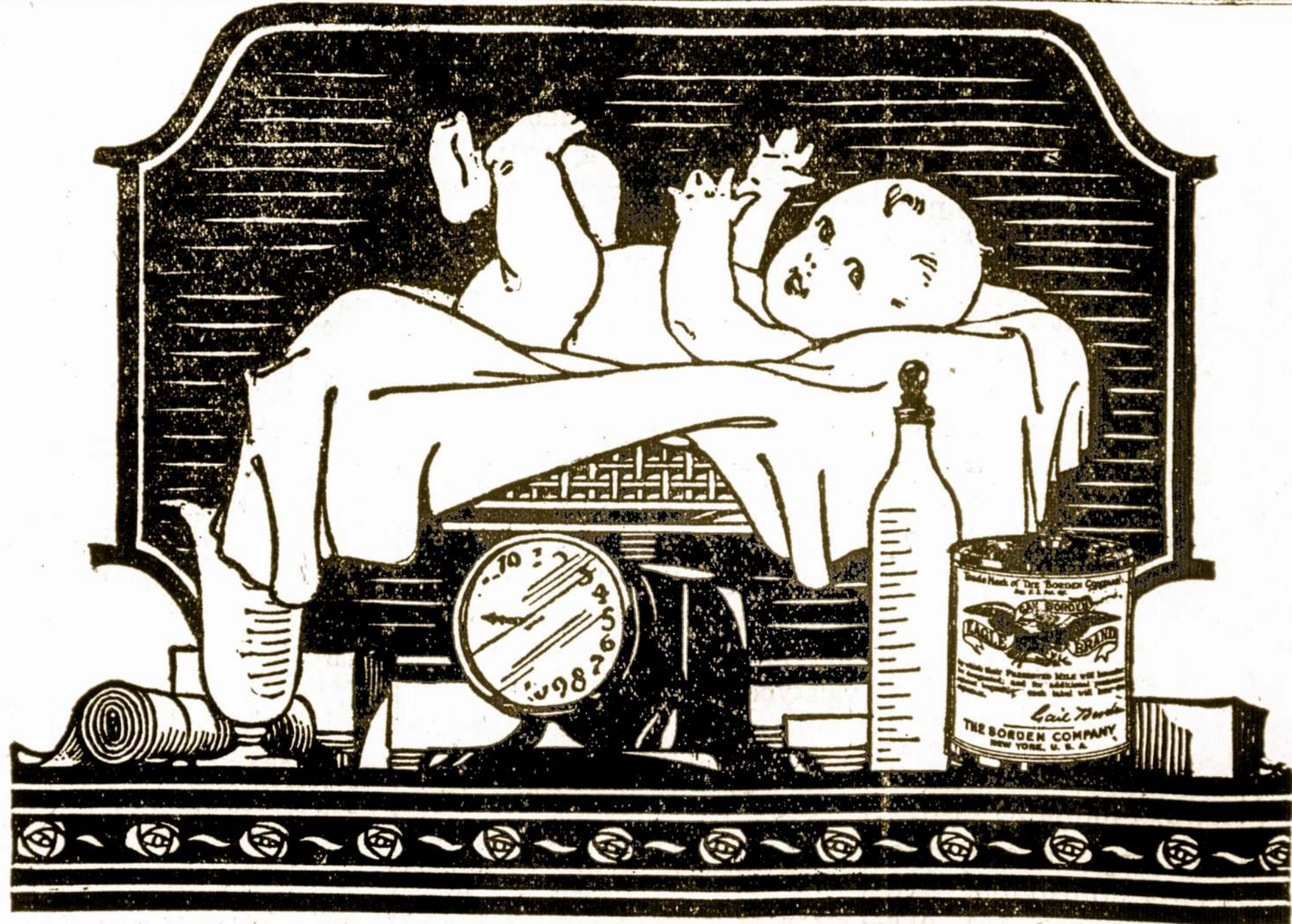
Kelijaujantis Agentas.

MONTELLO, MASS.

Balandžio 27 d. įvyko prakalbos p. Bielinio ir p. Bimbos. Tas prakalbas surengė "Sąryšis Progresyviškų Draugysčių," todėl turiu pirmą paaiškinti apie tą "Sąryšį." Tas "Sąryšis" yra komunistų "triksas." Montellos komunistai turėjo 1919 m. viešą komunistų kuopą, bet neukę jos slapstės po visokiais vardais ir varė savo pragaistingą darbą. Bet labai nevyko jiems, tad kreipėsi į draugystes, nurodydami didelę naudą darbininkams iš "Sąryšio" ir pažymėjo sekancius sąryšio darbus: 1) Vienys visas srioves ir padarys stiprų darbininkų frontą prieš kapitalistus. 2) Mokys žmones nemokintus. 3) Apsaugos Montellos publiką nuo visokių kolektojų. 4) Sulaukys kapitalistus nuo atidarymo dirbtuvių durų. Šitokių pareiškimų draugysčių nariai prisiklausę, leido "Sąryšiui" įsikurti. Dabar tas "Sąryšis" ir pradėjo rodyti savo darbus. Dabar tas "Sąryšis" vietoj suvienyti darbininkus, pradėjo galutinai demoralizuoti. Pirmas prakalbas surengė Michelsonui, ir tos prakalbos išėjo sorkėmis. Dabar surengė prakalbas p. Bielinui, bet tas "Sąryšis" turėjo slaptai parsikvietęs Bimbą, kad Bimba su publikos pagalba įšainytų Bielinį. Dabar išėjo aikštėn komunistų plenai: jie suorganizavo "Sąryšį", kad išvaikyti kitų srovių kalbėtojus. Bielinis pajutęs tuos spąstus nebenorėjo eiti kalbėti, bet komunistai prikabino Bielinį ir Bielinis pirmas kalbėjo. Nurodė iš praieities lietuvių vargingą padėtį lig šių dienų. Publika interesavosi Bielinio prakalba.

Po Bielinio pastatė Bimbą. Tas žmogus nesakė prakalbos, tik puolė visu smarkumu Bielinį kolioti paršu riestauodegiu, šarlatanu, kraugeriu ir kam Bielinis bučiuojas su savo draugais į barzdas, ir visu laiku stebėjos Bimba iš Bielinio drąsos kaip jis drįstas būti ant šių pagrindų. Matyti buvo, kad Bimba norėjo sukelti publiką prieš Bielinį, bet publika užsilaiikė ramiai. O Bimba raivės, dantis griežė, galvą kratė, plaukai užvirsta ant akių. Iš šalies žiurint atrode kaip laukinis žmogus, ir jei ilgiau būtų tęsęs savo kerštą, būtų nusilpęs iš piktumo, kad publika nekyla prieš Bielinį. Bielinis antroj savo prakalboj padarė Bimbą it mažą vaiką, atsakinėdamas į Bimbos pludimus.

Prakalbų pertraukoj buvo ko-

Ar Tavo Kudikis Sveria Gerai?

Jei ne, tai gal but jo maistas jam netinka.

Negali būti tobulo pamainymo vieton motinos pieno. Bet kuomet jo nėra, tai nėra geresnio už pieną, kuris parduodamas sterilizuotuose induose ir vadinamas Eagle Pienas.

Kudikio sveikata ir augimas didumoje priklauso nuo maisto ir priežiūros, kurį jis gauna. Gali ant Eagle Pieno atsidėti dėlto, kad gydytojai po visą šalį jį rekomenduoja ir išrašo motinoms, kurios negali savų kudičių žindyti.

Mes jusų kalboje esame atspausdinę instrukcijų kaip prirengti Eagle Pieną kudičiams visų amžių. Jei nori šitų instrukcijų, išpildyk kuponą ir pasiųsk mums šiandien.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPONAS

Katra Penėjimo Instrukcijos Vardas Adresas	Literatūra Valgiai Vaikų	Norit Vaikų Knygą
..... (Lith.)		

lektas — surinko 40 dol. suvirš. Prakalbų pirmininkas leido publikai balsuoti, kam tie pinigai pavesti: socialistams, ar darbininkų partijos komunistams? (jie dabar vadinasi "D. P."). Nu-halsavo komunistams pavest pinigų.

Pastebėjau vieną dalyką: "Sąryšis" sakė, kad apsaugos publiką nuo kolekto. Atsako man: mes tik apsaugojam nuo kitų; o mums reikia pinigų, tai mes taip ir darom. Ir Bieliniai už prakalbą neuzmokėjo. Tai šitai "Sąryšis" vienija sroves ir apsaugoja publiką nuo kolekto! Jie Bielinį panaudojo sutraukimui publikos, prisikolektavo pinigų; Bimbai užmokėjo \$18.00, kitus į kišenę ir juokias sustojė. Noriu patarti Amerikos lietuvių visuomenei nebesitikėti iš socialistų ir komunistų ko gero darbininkams: jiems besipiaunant, Amerikos pažangioji lietuvių visuomenė, bežiopsodama į tuos besipiaunančius, nepajus, kaip Lietuvos valstybę užvaldys jezuitai, o Amerikoje gali lietuvių užsitraukti persekiojimų nuo valdžios. Broliai, verčiau burkitės apie tikrą demokratinę programą — A. L. T. Sandaros programą. Buves Prakalbose.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgo Penn. Avenue apygardos lietuvių yra darbštų tėvynės labui. Nors toj apygardoj nedaug lietuvių, bet Penn. aveniečiai daugiau yra aukoję už visas kitas apygardas. Kas daugiau yra išpirkęs Bonų? Kas daugiau L. R. Kryžiui arba L. Šauliams paaukojęs? Jei visi taip būtų dėję savo pastangas dėl tėvynės, kaip Penn. ave. lietuvių, tai lenkai būtų seniai jau iš Vilniaus išvaryti. 1921 metuose kovo 4 d. po numerio 2741 Liberty ave. L. P. D. name susitvėrė vadinama L. P. Sąjunga, kuriai buvo duotas kuopos No. 26. Išrinkta valdyba: pirm. F. Pikšris, rašt. R. Poplauskis, kas. Ant. Žemaitis. Pirm. F. Pikšriui atsisakius, jo vieton išrinktas J. Paleckis. Buvo prisirašę 49 nariai, ir pirmam susirinkime 1921 m. kovo 4 d. visi nutarė užsiregistruoti ir mokėti Liet. Valstybės reikalams po \$3.00 į metus, 25c. paliekant kuopos iškašiams. Nuo 49 narių įplaukė L. valstybei \$148.50, kuopos kasai \$42.50. Iš tų kuopos pinigų apmokėta už knygas ir persiuntimus \$23.50 ir tt. atliko kuopos pinigų \$25.80, iš tų \$25.00 paaukuoti L. Šauliams, o \$0c. apmokėta už plakatus. Ta, vadinama, L. P. Sąjunga tik 1 m. 10 mėn. gyvavo.

Kada Čarneckis paskelbė registraciją 1922 m., pagal kurią koznas turi užsimokėti po \$10, tai ta mūsų kuopa turėjo griuti. Per tą laiką buvo dar priskirtas L. R. Kryžius, kuris buvo susitvėręs ir kuriam surinkta \$83.32, kurie pasiūsti į New Yorką per L. Misiją per draugą R. Poplauskį.

Kuopos susirinkime 1921 metų rugpiučio mėn. išrinkti kolektojai, kad parinktų aukų ginti tėvynę. Išrinkti sekant: J. Kella ir F. Bagdzis, surinko pinigais \$50.00, L. L. Pask. Bonų kuponais \$47.50; J. Poplauskis ir J. Navalinkis pinigais \$84.00, kuponais \$347.00; F. Augustas ir Pranaitis pinigais \$2.25, kuponais \$17.50. Viso labo aukų surinkta pinigais \$186.25, kuponais už \$412.00 — viso labo \$598.25. Nuo L. P. Sąjungos 26 kuopos nuo 49 narių pasiūsta \$148.50, L. R. Kryžiaus kuopos \$83.32. Per tą L. P. Sąjungos 26 kuopa tokį trumpą laiką atnešė naudą Lietuvai \$829.55. Tie pinigai visi pasiūsti per L. Misiją į Lietuvą, išsiuntė kuopos rašt. R. Poplauskis ir F. Pikšris.

Taigi žmonės savo valia užsidedo sau mokėti po \$3.00 ir buvo susitvėrusi kuopa, o dabar, kad privertė mokėti po \$10.00, tai iš

T. M. D. Reikalai.

Visus raštus, korespondencijas ir straipsnius TMD. reikalais reikia siųsti redaktorius V. Širvydo, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. vardu ir adresu.

TMD. KUOPOMS ZINOTINA.

Gerb. V. K. Račkauskas, Tėvynės Myletojų Draugijos Literatinės Komisijos narys, gegužės mėnesyje pasiryžęs aplankyti daugelį kolonijų, kur tik jam buvo parengta prakalbos. Tuo tikslu su Centro Sekretorium J. Sekiu susitarus bus išdirbta maršrutas.

To maršruto svarbą nariams bus keliariopa. Išgirs gerb. Račkausko prakalbose daugelį svarbių dalykų apie Lietuvą, nes neseniai dar gerb. Račkauskas lankėsi Lietuvoje. Taipgi gerb. Račkauskui Centro Valdyba pavedė darbą apsimainymo knygų su Lietuva, ir pradeda spausdinimas naujo didelio veikal "Istorijos Braiziniai," paties g. Račkausko versto veikal. Apie tai visi nariai galės gauti gražių ir tikrų informacijų ir ant kiek svarbu laukti tų veikalų ir buti TMD. nariu. Mes atmenam Kudirkos Raštus — raštus kokių niekas neišleido ir neišleis. Niekas neišleis ir "Istorijos Braizinių" išskyrus TMD. Taigi tuokitės visi prie TMD. kuopų ir raginkite draugus savo prisidėti prie Draugijos. "Istorijos Braiziniai" bus trys knygos, viso apie 1200 puslapių su daugybe paveikslų.

Rengkite "Kuopų Mėnesius." Clevelande 20 TMD. kuopa savo susirinkime balandžio 15 d. nutarė gegužės mėnesį padaryti savo kuopos "Mėnesių" prirašinėjimui naujų narių ir išrinkimui senų mokesnių.

Kitos kuopos irgi gali panašiai pasirinkti sau mėnesius šį pavasarį, ar per vasarą, ar ant rudens, ir pavaryti vųjų narių prirašymui. Turit pamatą garsintis — niekas neišleido ir neišleis tokių veikalų, kokius dabar TMD. turi padavus spausdinti ir kokius gaus mainais ir duos nariams — o tik už \$1 metuose.

K. S. Karpavičius,
TMD. Centro Pirmininkas.

TMD. NARIŲ STOVIS.
(Kuopos 70-105)

Kp. 70, Wilkes Barre, Pa. — Už 1922 metus buvo užsimokėję tik du nariai: J. S. Loppato ir J. J. Nienius.

1919 metais narių buvo 8, 1920 — 4, 1921 — 3.

Kuopų nuo 71 iki 79 nėra.

Kp. 80, Sioux City, Iowa. — Už 1922 metus buvo užsimokėję šie nariai: Balčiūnas Jurgis; Budreika Juozas; Gogelis Kazys; Juknis Juozas; Miltienius Jurgis; Papievis Jonas; Valeika Viktoras.

1919 metais narių buvo 24, 1920 — 16, 1921 — 9, 1922 — 7.

Kp. 81, So. Boston, Mass. Už 1922 metus yra užsimokėję šie nariai: Balušaitis Juozas; Bendaravičienė Agota; Bendaravičius Antanas; Biekša Matas; Bratenienė Morta V.; Čaplikas Petras; Gailius Juozas B.; Galubickas Vincas; Gendrolius Nikodemus; Ivaškevičius Antanas; Jakubauskas Simas; Jankauskas Jonas; Jankauskas Vincas; Jatul J.; Juodgudis A.; Kengris Juozas; Kerdiejus Jonas; Kudarauskas Martinas; Kiškis Kazys; Mockapetris Matėušas; Mockus Stasys; Naujokaitis Antanas; Naujokaitis K.; Norkunas Stasys; Pečiulis Antanas; Petrušauskaitė Elena;

musų apygardos nė vienas nesirado, kas būtų davęs \$10.00.

Mūsų ilgasporniai, norėdami priversti ponevalia mokėti po \$10.00, nieko negavo. Musų lietuvių nebori po prievarta bendrynti, bet nori gyventi liuovaisi.
R. Poplauskis.

Plioplis Kazys; Šaltis Jurgis; Sangaila Kazys; Sokas Juozas; Stanis Petras; Valukonis Jonas B.; Vilaišis Kazys; žilinskas Jonas.

1919 metais narių buvo — 74, 1920 — 61, 1921 — 54, 1922 — 34.

Kp. 85, Brockton, Mass. Už 1922 metus yra užsimokėję šie nariai: Alusevičius F.; Bagužis Pranas; Balionis Jonas; Bartkevičia Petras; Geguževičia Adomas; Gutauskas Danielius.

1919 metais kuopoje buvo 13 narių, 1920 — 7, 1921 — 5, 1922 — 6.

Kp. 86—90 nėra.

Kp. 91, Pottsville, Pa. Šitoje kuopoje 1919 metais buvo keturi nariai, bet nuo to laiko nuo jų nieko negirdėti.

Kp. 92—102 nėra.

Kp. 103 S. Manchester, Conn. 1919 metais čia buvo kuopa iš 11 narių, bet nuo to laiko jie neduoda jokio ženklo.

Kp. 104 nėra.

Kp. 105, Manchester, N. H. 1919 ir 1920 metais čia buvo kuopa iš šešių narių, bet nuo to meto nieko nebesako.

Taigi iš viso šiose septyniose TMD. kuopose 1919 metais buvo narių 140; 1920 — 94; 1921 — 71; 1922 — 49. Už 1923 metus atskaitą šią darant duoklių dar nebuvo nei iš vienos prisiūsta.

WELLS'AS STUDENTŲ
TEISME.

Autorius "Outline of History," kurią mūsų Draugija jau įteikė spaudon, papuolė į juokdariašką studentų "teismą" aną sykį, kada apsilankė su paskaita į Training College of Education mieste Leeds, Anglijoje. Paskaitai pasibaigus, į salę įėjo du studentu, apsirėdę policmonais. Jie įteikė Wellsui varantą su ženklu "Karunos ir Inkaro." Wellsas rankas iškeleš aukštyn riktelėjo "Kamerad." Jis buvo nuvestas į teismą, kur buvo teisėjas, apkaltintojas, įkaltintojo advokatas, dvylika džiurimėnų ir klerkas. Wellsas buvo pastatytas į kalinių suolą, kurį pagamino apversdami stalą augtyn kojomis.

Rašėjas buvo kaltinamas neva prasižengimuose prieš daile ir rašomų ženklių negerą pastatymą. Ypatingai prokuroras mygo ant šio paskutinio punkto. Apkaltinimo akte skambėjo šiaip: "Wellsas sužiniai ir su pikta intencija vartoja perdide-lį skaičių taškų savo apysakose, kur reikėjo reikšti didelį jausmų sąjudį; bet jis vartoja sątraukas tuloje istorijoje."

Impresionizmo pasekėjas, tulas jaunas artistas, po to liudijo, kad Wellso Istorijos "Outline" einant impresionizmo pradais nieku budu negali buti matomas "standiems objektams esantiems lumbentiniame atmosferoje." Ką šie žodžiai reiškia — niekas nežino: turbūt irgi impresionizmas.

Po to astistojo Wellso apgynėjas, kuris pasakė, kad įkaltintasis parašęs istorijos sątrauką ir turi buti pasveikintas, kad nepripildė jos pilnai. O kas dėl rašomų ženklių statymo, ypatingai taškų, tai kiekvienas taškas turi savo gyvenimo valandą, o beto jie iškunkuliuoja iš Teisybės Šaltinio (mat, žodis "Wells" anglų kalboje reiškia šaltinius, tat studentai ir sužadė tų žodžių pras-mėmis).

Teisėjas nusprendė, kad Wellsas turįs išversti visus taškus į brukšnius ir tuomi ta juokinga procedūra pasibaigė ir visi nuėjo valgyti. Tai taip pasilinksmi-na anglų studentai.

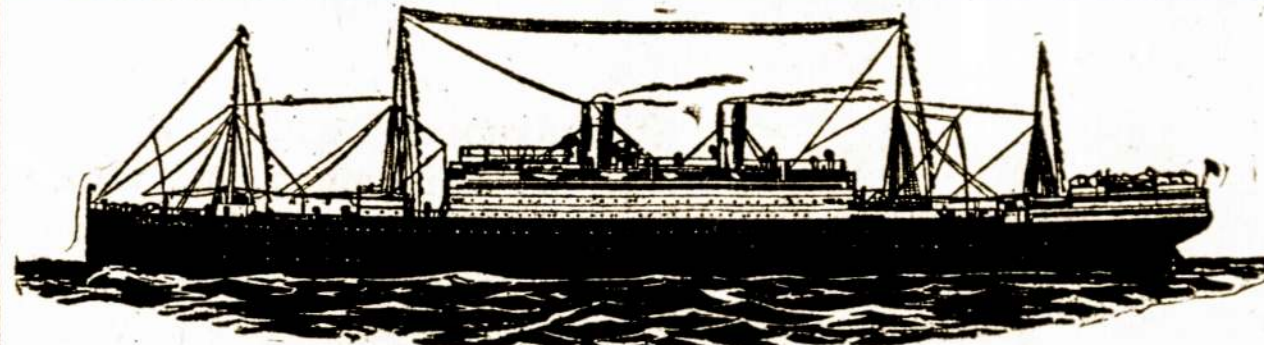
Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nesvarios balbos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiuočiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

KELIAUK LIETUVON IR IŠ LIETUVOS PER
VIENYBĖS AGENTURĄ

VIENYBĖ parduoda laivakortes ant visų greitų laivų ir parupina keleiviams reikalingus popierius grįžimui Amerikon. VIENYBĖS Agentura siūnia pinigų į visas svieto dalis; parduoda čekius, draftus ir išmoka pinigų kablegramomis Lietuvoje. Reikalauk Vienybės Kelionės Knygelės kurioje rasite aprašytą kelionės reikalus ir smulkiai nurodyta kaip galima atsiimti gimes iš Lietuvos. Kelionės Knygelė visiems Dovanai.

Adresuokite: VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sužėdysite pinigų ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT.

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

KAS NORITE SUSELPTI SAVUOSIUS LIETUVO

NAUDOKITĖS MUSŲ PATARNAVIMAIMS. Mes siūniame ir greitai išmokame Lietuvoje pinigų LITAIŠ, arba DOLARIAIS; išmokėjimus atliekame Lietuvos Bankuose ypatinai per LIETUVOS KREDITO BANKĄ, Lietuvos Paštuose ir Valstybės Išdinėse. Darbas atliekama greitai, teisingai ir žemiausiu, negu bile kur kitur, kursu. Persitinkite!

Parduodame laivakortes iš Amerikos Lietuvon. Partraukiame iš Lietuvos gimes.

Padarome visokius notarialius raštus. Teikiame dykai visokias infomacijas, laiškais ir per mūsų leidžiamąjį savaitinį laikraštį "DIRVA." Visais reikalais kreipkitės:

"DIRVA"

7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpus išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiau. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" devalnai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.

Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.

platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.

307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJEINOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms. NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis. TIKAI tiems, kurie užsiprenu-muos NAUJIENAS.

NAUJIENŲ kaina metan. Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Paveikslėlis Lietuvos Vėliava, dyktai tik už 6c. stempu. W. J. PETKON 8 VINE ST. MONTELO, MASS.

GERIAUSI
Cigaretai

Nesikankink su Reumatizmu Neuralgija Strėnų Diegliu Skausmais Krutinėje Skaudamais Muskulais

Patrink truputį su Pain-Expelleriu

ant skaudamų vietų, ligi pajausi odos degimą—ir užganėdinantis, malonus palengvėjimas tuojaus užstos. Tikrasai Pain-Expelleris turi INKARO vaisbaženklį.

Pr. Žyvas

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apdraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:

1836 N. Main St., Scranton, Pa.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa.
LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokas ligas) IR CHIRURGAS (daro visokas operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 8 P. M.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakaris 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass. viršų "Iver Johnson" įėjime. Patyręs daktaras priimanos kainos. Atidara 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėliomis 11 iki 12 P. M., Tel. 3510 Park.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare
509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston, 582

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O. D.
Akis Specialistas
339a Broadway, Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Vietos žinios.

TAUTOS ŽMONIŲ PRAKALBOS.

Pereito ketvergo vakare, tai yra gegužės 3-čią dieną, Lietuvių Salėje, A. L. T. S. 78-ta Moterų ir 7-ta Vyrų kuopos parengė prakalbas, kalbėjo: A. L. T. Sandaros pirmininkas J. W. Liutas, iš New Yorko, ir Sandaros izdininkas — A. Ivaškevičius, vietinis.

Pirmiausiai kalbėjo pil. A. Ivaškevičius. Kalba gi buvo ir aiški ir svarbi tuomi, kad gerb. mūsų sveikėjas, kurį visai nekalbėti "Keleivio" ponai šmeižia dabar, nušvietė ir jį, kaip viliųjų darbalius. Anot Ivo, ir "Keleivio" ir "Kuryro" prošeponai nėra joki darbininkų vadai, o paprasti biznieri. Ir dėlto, Amerikos lietuviai darbininkai jiems mostelėjo, ir... nuėjo sau — bolševizmo tvirt. Dabar Lietuvių Socialistų Partijos nėra Amerikoje, tai ponas Michelsonas pyksta ant manęs už tai, — sako kalbėtojas. (Pasakė daugiau, nekartosiu. — B.).

Ivui pabaigus kalbą, išėjo gerb. Liutas kalbėt. Šitas mūsų žmogus, daugeliui klausytojams kartą girdint jo prakalbą, labai patiko. Ir nemelas saktų, kad pil. Liutas vienas gabiausių kalbėtojų čia Amerikoje, lietuvių tarpe. Tai tikras oratorius: ir garsi, ir aiški, ir turininga, su brendintais sakiniiais dėstoma kalba.

Didis kalbėtojas, mainydamas kalbos garsų stilių, "pamargina": arba juoko pasako, arba — tinkamu judėjimu vaizduoja kalbos prasmę. Publika ir juokias ir pasimokina.

Ištikrųjų ne tik Amerikos Lietuvių Tautinei Sandarai, turint Lietuvą kaip gabų žmogų didelę garbę, bet ir lietuviams visiems.

Abelnai pil. Liutas kalbėjo ir rimtai ir apie čionai, Amerikoje, ir kitur lietuvių reikalus. O jam gerai sekėsi, tai didelis, naudingas, susirinkusiai publikai klausant pasimokinimas buvo.

Geistina, kad Amerikos lietuviai, kurie myli klausyt pamokinančių prakalbų, pasitartų, susipažintų su Liutu. Juk žymesnius žmones verta ir kviest ir rengt, jeigu galima tikta, prakalbas jiems. Iš to naudos bus: ir rengėjams, ir kalbėtojui ir Sandarai.

Be to pil. Ivaškevičius, susirinkusiai publikai skaitė rezoliuciją. Rezoliucija gi už Viliųjų Lietuvai kalba; prieš lenkų užgrobimus, terorą Lietuvoje. Rezoliucija priimta vienbalsiai ir nuorašas bus pasiųstas ir Tautų Lygai ir kitiems Lietuvos garburiams!

Buržujukas.

"RAUDONŲJŲ SKODAS."

Paprastai visuomet, taip ir šimet, gegužės 1-ą dieną, Lietuvių Salėje, So. Bostono "raudonieji" gaivalai, vardan "pasaulio proletariato atgailos" žuvusių darbininkų tiranijos naguose, parengė "skodą." Žmonių atėjo.

Susirinkusioji publika čia buvo dvejopa: "raudona" ir "balta"... Mat, vieni jų gi pirkto čia pat raudonas, turbut gyvas gėles ir... apsikaisė; kiti — "smutnai," be gėlių buvo, nors tulos "raudonarmietės" ir siulė prisipyrę.

"Skodą" atidarė ponas Plepys. Buvo "koncertas," tai dainavo, geriau saktų giedojo mažų berniukų ir mergaičių burys. Dainos lietuviškos — lietuviškai giedojo. Be to, pirmiausiai — "internacionalą" — giedojo.

Kai kurios tos lietuviškos dainelės girdėt buvo gražios. Bet... choro lyderis, kuris ir pianą erzino ir "chorą vedė" sykiu, "ne-

gramotnas." Net gaila, kad ir choras ir jisai, visi vienu balsu giedojo... Kartais ir išsigirsta vienas, antras balsas žmoniškėmis "muzikai," kaip štai ir vėlyderiui rykštaitė mostelėjus, užgėsta!... Ir labai patartina juk tokiems lietuviškų dainų žargonuotojams — nenusimantant ne savo darbe nepraktikuoti.

Po "raudonojo" ergelio kalbėjo tulas anglas. Regis, iškalbą gali gerą ir garsi turi. Jisai ir kalbėjo: ką reiškia pirmoji gegužės ir kas supranta ir kas nesupranta ją. Girdi, pónas Gompersas, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, viešai pareiškė, jogei ir jisai ir jo vienminčiai, pirmos gegužės šventės reikšmės nesupranta. Ir paskui da pasakė, kad, girdi, "viso pasaulio kapitalistinės sistemos pamatai dreba..." Ot, ką reiškia, draugai darbininkai, bolševizmas! — sušuko anglas ir užbaigė.

Po pertraukos pašaukta gi kalbėt ponias Petrikiene iš New Yorko. Ir ne kalbėjo, bet rėkė ir rėkė... Gerai žmonės sako, šuo be uodegos, a kalbėtojas be kelinių — į užsiėmimą netikė.

To negana, toji Petrikiene ir melavo. Ji visą gi pasaulį iško-neveikė, o Rusiją išgyrė. Esant pasaulio valstybes nunai valdo kapitalistinės valdžios ir spaudžia darbininkus, taip lygiai ir Lietuvoje. Ot, Rusijoje, tai tikras "rojus"! nes viską tenai, kaip "raudonoj" saly, darbininkai valdą.

Matomai, dėdienė Petrikiene "komurna," jeigu ji nežino ir to, jogei Rusijoje gi ir privatiška nuosavybė gražinama ir... kapitalizmas! O kaslink teroro, tai nėra pasaulyj kitos valstybės, kurioj butų gi tiek ir šaudoma ir kariama darbininkų! Taipgi nėra kitos valstybės sviete, kurioj nunai badas, neturtas, vargas spautų, marintų, žmones! O tamsi moterėlė Petrikiene lietuvius mulkina, pasakoja, kad Rusijoje "išganymas" tikta! Bet nepavyko! Šitos lietuviškos agentės rusų bolševikų naudai agitacija, staugimas, nepavyko. Publika suprato. Ir "nuskriaustiems kalniam" aukų, nors labai godėjo, surinko \$25.25, tai reiškia, jogei ir komunistai, dėdienės Petrikieneš šalininkai, neaukuoja! Buržujukas.

LIETUVIŲ BENO KONCERTAS.

Gegužės 6 dieną Lietuvių Name buvo surengtas koncertas lietuvių muzikantų, vadovaujant p. A. Kraučiuui. Programą išpildė orkestra, kornetas solo, pianas, cimbolai, dainos, smuikas. Programą galima pavadinti nusisekusi. Reikia pasigėrėti, kad mūsų lietuviai muzikantai burias į orkestrą. Jaunas smuikininkas Kiškiukas pagriežė šauniai porą dalykėlių ir pats vadas puikiai atliko korneto solo ir duetus. Antgalo sugriežė Lietuvos Himną. Žmonių buvo apie 150. Gaila, kad neregiziant himnų, priversti buvo sustoti ir mūsų bolševikai. Klevas.

OPERA

"Velnius Išradėjas."

Gegužės 20 dieną (nedėlios dienoje), antrą valandą po pietų, gražiausiame ir didžiausiame anglų teatre "Broadway Theatre" So. Bostone Muzikos ir Dramos Draugija "Gabija," stato scenoje komp. Miko Petrausko operą "Velnius Išradėjas," žodžiai (Libretto) P. Bukšnaicio. Opera "Velnius Išradėjas" yra milžiniškas veikalas, kokius matome pas kitataučius jų dideliuose teatruose. D. ir M. Dr-ja "Gabija" statydama "Velnią Išradėją," irgi turi samdyti didelį teatrą ir pasamdė So. Bostono naują, gražųjį teatrą.

Šiai operai reikia milžiniško

prisirėngimo: daug energijos, daug pastangų ir daug lėšų, didelis teatras, simphonijos orkestra apie iš 25 narių, traukimas iš tolimesnių kolonijų žymesnių artistų, neskaitant vietinių ir apilinkės artistų jėgų, kostiumai, apgarsinimai ir kitos smulkmenos. Visą apskaitliavus, pastatymas "Velnio Išradėjo" kainuos arti tukstančio dolerių! Bet užtai yra ko ir pasižiūrėti, ir pasiklausyt, ir pasidžiaugt, ir pasigėrėt. Juk tai lietuviška opera, lietuvių kompozitoriaus sukomponuota.

Operoje visa-kas susikoncentruoja: ir žodžiai, ir akcija ir muzika ir dainos, kad vienu galingu išpuzdžiu apsiautos klausytojo sielą. Ah neišmieruotas tai dalykas dailės srityje, ta opera!

Reikalinga Mergina

Mokanti vartoti "typewriter" mašinelę, dirbti pirmos klesos ofiso darbą. Atsakančios sąlygos; užmokestis gera; darbas ant visados (permanent). Atsišaukdamas rašykite angliškai, pareiškdamas: (1) kiek metų amžiaus, (2) kokį darbą dabar dirbate, (3) ar turite patyrimo (experience) ofiso darbe, (4) kiek ir kokioj mokykloj mokinaisi ir (5) kokią kitą kalbą prie angliškos galite vidutiniai vartoti. L. A., P. O. BOX 3059, Boston, Mass.

"Gabijos" repeticijos kuonekas vakaras: tai solistų, tai vyrų, tai merginų, tai vėl visų kartu, viskas po paties komp. direkcija. Mokinasi, dirba visi atsidėję. Nuolsio nesimato — darbo prakilnumas ir veikalo puikumas pergali viską! Dirbama su užsidegimu, ir nėra abejonės, kad Broadway teatre gegužės 20 dieną "Gabija" pasirodys tinkamai ir atsilankę pamatys visas pragaro baisenybes, ir patį Belzebubą. Teatras gražus, didelis — bus kus išsiplėtoti lietuviškai dvasiai, bus erdvės puikiam lietuviškam balsui ir Simphonijos orkestrai. Vieta labai paranki kaip vietiniams, taip ir aplinkiniams, laikas patogus — veikimas pasibaigs apie šeštą valandą, kiekvienas galės parvažiuot namo į laiką. Tikietai prieinami visiems. Taigi So. Bosto-

no ir iš apilinkių lietuviška visuomenė turėtų skaitlingai atsilankyti ir pamatyti veikalą, kurio gal daugiau Bostoniečiams neteks matyti, išvažiuavus į Lietuvą pačiam veikalą tvėrėjui. Stasys Norkunas S. N.

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Benjamin Canner, pardavėjas naminių rakandų South Boston, kuris pardavinėjo rakandus dėl Lietuvių per pėreitus dvidešimt šešis metus po šiuo antrašiu 338 W. Broadway, South Boston, dabar persikėlė į savo gražią naują vietą po antrašiu The Hollis Furniture Company 791—793 Washington St., Boston, pačiam viduryj rakandų krautuvių. Benjamin Canneriui butų malonu aprupinti namiiniai rakandais sunus ir dukte-

ris tėvų, kurie pirkto rakandus nuo Benjamin Canner per dvidešimt šešis metus. Kaip visuomet Benjamin Canner yra teisingas pardavėjas. Pas mane galima sukalbėti lietuviškai. Apie platesnį skelbimą manobiznio, tēmykite sekanciuose "Sandaros" num.

Pajėskom

Giminių bei pažįstamų, kurie ką žinote apie lietuvių Frank Gittmore, jis tokiu vardu buvo paimtas į Sov. Valst. kariuomenę gruodžio 5 d., 1917 m., ir kariaudamas Francuzijoje žuvo spalio 4 d. 1918 m. Insurance kompanija nori surasti jo gimines, kad atmokėti jo posmertinės didelę sumą pinigų. Minėtas Frank Gittmore paėjo nuo Mediadgės iš Lietuvos. Kadaiše gyvena 47 Cross St., So. Bostone, o kariuomenė liko paimtas būnant Athol, Mass. Kas žinote apie jį atsišaukite šiuo antrašiu:

P. ČAPLIKAS
357 Broadway,
So. Boston, Mass.

MIKAS KORANAS

Real Estate and Insurance AGENTURA.

Mano agentura lietuviams yra gerai žinoma, nes kuris su reikalu kreipėsi pas mane, kiekvienam gerai patarnavau.

Tad reikale kviečiu kreiptis pas mane po nauju antrašu: MICHAEL CORAN
179 Norfolk St.,
Dorchester, Mass.
Tel. Dorchester 7404.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akyse šviesos užgestų. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jus akys geros? Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsirėškia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą J. L. PAŠAKARNIS, O.D.
377a Broadway, cor. E St.,
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

Lietuvių Garage.

Parduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandavojame automobilius dėl pasivažinėjimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dėl sutaisymo mašinas.

PETRAS JAKIMAVIČIUS.
541 East Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 51370.

Ofiso Tel. S. B. 441
W. Newton 1463-W.

Lietuvis Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prieš: kimo ir pardavimo. FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

AR ŽINOTE KAD

Žinomas senas biznieriūs ANTANAS NAUJOKAITIS

208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Marketa ir Grosernia. Kviečia visus apilinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitu smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
Lietuvis Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

"VELNIAS IŠRADEJAS"

OPERA TRIJŲ VEIKSMŲ

Libretto P. BUKŠNAICIO.

Muzika M. PETRAUSKO.

STATO "GABIJA"

NEDĖLIOJE,

GEGUŽĖS 20 D., 1923

2 val. po pietų.

BROADWAY TEATRE

Kampas Broadway ir F Street.
South Boston, Mass.

Programą išpildys solistai,
Choras ir Simfonijos Orkestra,
vadovaujant komp.

M. Petrauskui.

"VELNIAS IŠRADEJAS" visiems yra žingeidus pamatyti, nes pragaro gelmė nevisuomet galima matyt. Šis veikalas parodo aiškiai, kas išrado degtinę; kas ją vartoja ir kam garbė už išradimą. Juoko ir ašarų iki valiai, muzika žavėjanti.

Tikietai rezervuoti.
Kviečia Visus "GABIJA."

Pirkite tikietus iš kalno. Galima gauti "Sandaroje" ir pas Gabijos narius.

LIETUVIS AGENTAS

Dirbu prie Front Room rakandų išdirbystės. Gavęs užsakymus, iš dirbtuvės tiesiai į namus pristatau už ovelsio kainą. Kreipkitės šiuo antrašu: (20)
JUOZAS SIDLEVIČIUS
124 Pleasant St.
Dorchester, Mass.
Tel. Dorchester 9346-W.

Ofiso Tel. S. B. 3520.

Namų Aspinwall 0581
Advokatas

A. O. ŠALNA (SHALNA)

Lietuvis Advokatas baigęs du universitetu Cornell University su A. B. ir G. Washington University su L. L. B.

"Darbininko" Name
(antros lubos)
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

John F. Concannon Co.

LIETUVIAI SAVININKAI.

Geriausio visokios rūšies toniko išdirbėjai. Mūsų tonikas yra geriausias visoje apilinkėje. Tad reikalaukit jo.
92 A St., kampas Third Street, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 3290-W.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

PAVASARIO SULAUKUS.

Kiekvienas lietuvis pradeda taisyti savo namą. Mes turime garbės pranešti visiems lietuviams, kad mes užlaikome visokių reikmenų namų taisyimui. Turime geriausių malevų (paint) numalevojimui namų kaip iš vidaus taip ir iš lauko. Visi dalykai pas mus perkant yra garantuojami. Užsakymus paimame žodžiu arba per telefoną. Reikale kreipkitės, o busite užganėdinti.
Tel. 167-W. So. Boston.
317 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.